Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ оқшоми

Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитети ва халқ депутатлари шаҳар Советининг органи

ГАЗЕТА 1966 ЙИЛ 1 ИЮЛДАН ЧИҚА БОШЛАГАН. • № 66 (5. 957) • 1986 йил 20 март, пайшанба • Баҳоси 3 тийин.

КПСС XXVII съезди қарорларини бажарамиз

Пешқадамлар сафида

Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, Ўзбекистон Компартияси XXI съезди делегати Ҳ. Баҳодиров бошлиқ комплекс бригада аъзолари шу кунларда А. Икромов районига қарашли К—25 кварталида бунёд этилаётган турар жой биноси қурилишида жонбозлик кўрсатиб ишлашмоқда. Бу коллектив бир неча йиллардан бери йиллик план-топшириқларини ортиғи билан адо этиб, «Главташкентстрой»нинг 152-трести 1-қурилиш бошқармаси бригадалари орасида пешқадамлик қилиб келяпти. 27 кишидан ташкил топган бу коллективнинг барча аъзолари турдош касбларни ўзлаштириб олишган.

— КПСС XXVII съезди материалларини зўр қизиқиш билан ўрганиб чиқдик, — дейди бригада бошлиғи Х. Баҳодиров.— Шунга кўра келгуси ишларимиз планини режалаштириб олдик. Бунда асосий эътиборни ишда сифат ва тежамкорлик масаласига қаратмоқдамиз.

Бунёдкорлар юксак марраларни кўзлаб ишлашяпти. Улар мамлакатимиз коммунистларининг анжумани арафасида икки ойлик планни муддатидан илгари адо этишган эди. Шу кунларда қурувчилар март ойи планини бажариш арафасида туришибди. Коллектив муваффақиятига Х. Самадов, А. Муҳамедов, Ш. Холматов сингари пешқадам қурувчилар муносиб ҳисса қўшишмоқда.

Муддатидан олдин

Маиший хизмат бошқармасига қарашли 46-ательенинг бичиқчиси, II ва III-даражали Меҳнат Шуҳрати орденлари кавалери Анатолий Дунаев бошқарма бўйича социалистик мусобақада пешқадамлик қилиб, белгиланган топшириқларни муддатидан илгари бажаришга эришмоқда. У меҳнатни ташкил қилишнинг илғор усулларини ишлаб чиқаришга жорий этиб, кунлик нормасини икки баравар ортиғи билан уддаламоқда.

Ательедаги олий даражадаги мастерлар Л. Азимова, Т. Акромова, В. Свяжина, М. Абелкаримова ҳамда Қ. Сайдуллаев сингари жонкуярлар ҳам илғор ишчидан ибрат олиб меҳнат қилишмоқда. Бу пешқадамлар ойлик план-топшириқларини 115—120 процентдан бажаришга муваффақ бўлишяпти. Бичиқчи А. Дунаев бошчилигида улар бу ерда илғор тажриба мактабини бошқаришмоқда. Натижада бир ойда 2400 сўмлик ўрнига 4500 сўмлик иш бажаришга муваффақ бўлишяпти.

Илғорлардан ўрнак олиб

Шаҳар пассажир автотранспорти ишлаб чиқариш бошқармасига қарашли 7-таксомотр парки коллективи ўн иккинчи беш йилликнинг биринчи йилини зарбдор суръат билан бошлади. Икки ойлик план муддатидан олдин бажарилди. Биринчи квартал планини 26 мартда бажаришга аҳд қилган аҳил коллектив пландан ташқари 100 минг сўмлик хизмат кўрсатишни мўлжалламоқда.

Ҳозир парк дарвозасидан ҳар куни аҳоли хизматига 390 та машина чиқарилиб, бу машиналар бир кунда 23 минг сўмлик хизмат кўрсатиб қайтмоқда. Парк территориясини ободонлаштириш ишлари ҳам уюшқоқлик билан олиб борилмоқда. Кўкаламзорлаштириш ва ободонлаштириш ойлигида корхона территорияси чиқиндилардан тозаланиб, мевали дарахт кўчатлари ўтқазилмоқда.

Планларни ҳамиша ортиғи билан бажаришда ва ободончилик ишларида М. Султонов, Н. Амеров, О. Саркисянц, Н. Умеров каби илғор ҳайдовчилар бошқаларга ўрнак бўлишмоқда. Бу азаматлар бугунги кунда апрель ойининг охирги кунлари ҳисобига меҳнат қилишмоқда. Ёшлар илғорлардан ўрнак олишмоқда.

Катта экспозиция

Ўзбекистон ССР Халқ хўжалиги ютуқлари виставкаси павильонлари қатор янги экспонатлар билан бойиди. Республикамиз бош виставкасининг «Пахтачилик» павильонида бўлган киши талай янгиликлар билан яқиндан танишади.

Бу ерда яқинда ташкил этилган «Янги районлаштирилган ҳамда истиқболли пахта ва бошқа қишлоқ хўжалиги экинлари навлари» деб номланган экспозиция, айниқса кўпчилик эътиборини ўзига тортади. Ана шу навларнинг кўпи Ўзбекистон ССР Ўсимликлар экспериментал биологияси, Бутуниттифоқ пахта селекцияси ва уруғчилиги каби институтлар лаборатория ҳамда тажриба майдонларида ижодкор селекционерлар томонидан яратилган.

Шунингдек, экспозицияда дон, сабзавот-полиз экинларининг серҳосил намуналари ҳам намойиш қилинмоқда.

Юксак марраларни кўзлаб

Ўзбекистон ССР Мебель ва ёғочни қайта ишлаш саноати министрлигининг Тошкент мебель ойналари фабрикаси ойна цехи ишчилари корхонадаги энг пешқадам коллективлардан саналади. Чунки цех ишчилари бир неча йиллардан бери план-топшириқларни муддатидан илгари сифатли адо этиб, социалистик мусобақада ғолиблик қилишяпти.

— Ўтган йили корхонамиз республика социалистик мусобақасининг 1985 йил ва ўн биринчи беш йиллик якунига кўра Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Ўзбекистон касаба союзлари республика Совети ва Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғи билан тақдирланди, — дейди биз билан суҳбатда цех бошлиғи М. Одилов.— Коллективнинг бу муваффақиятида цехимиз ишчиларининг муносиб улушлари борлигидан фахрланамиз.

Коллектив бу йил ҳам улкан марраларни кўзлаб меҳнат қиляпти.

Цех машъалларидан Ш. Норматова ва М. Икромовалар вақтдан ўзиб ишлашяпти. Улар шу кунларда иккинчи квартал план-топшириқларини бажариш арафасида туришибди.

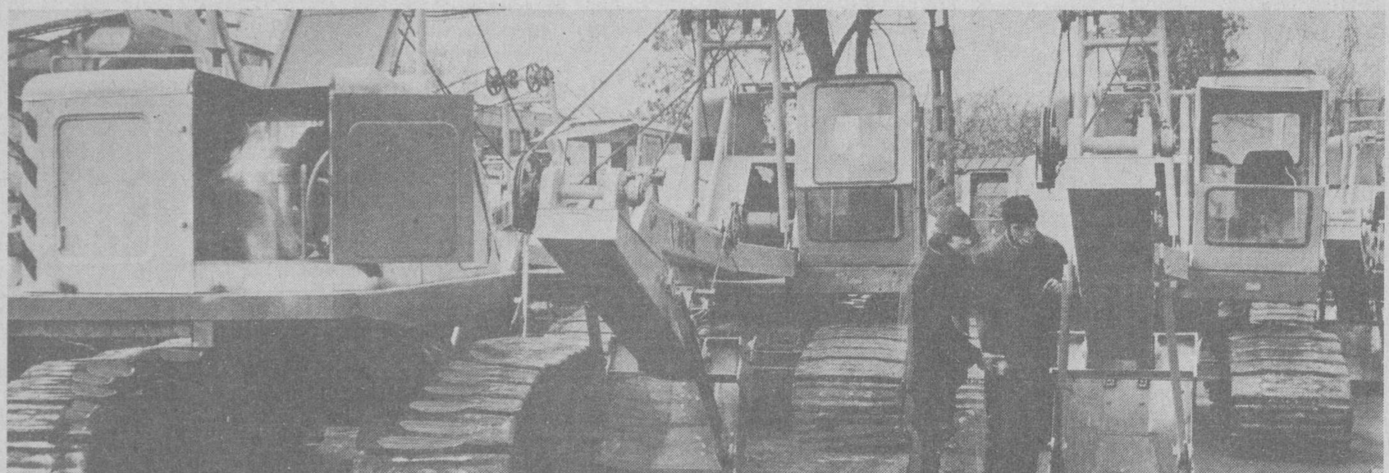

Тошкент экскаватор заводи коллективи маҳсулотига бўлган талаб йил сайин ошиб бормоқда. Эндиликда корхона ишчилари томонидан тайёрланган машиналарни республикамизнинг барча бурчакларида учратиш мумкин. Буюртмачилар таҳсинидан мамнун бўлган экскаваторчилар ўз маҳсулотлари турларини кўпайтиришга астойдил ҳаракат қилишяпти.

СУРАТДА: завод конвейеридан тушган янги моделдаги экскаваторларни кўриб турибсиз.

М. Нуриддинов фотоси.

Замондошимиз

«Инсон ҳақиқий бахтини меҳнатдан топади». Бу сўзларни Зуҳра ёшлигида жуда кўп эшитар, лекин унинг маъносига тўлиқ тушуниб етмас эди. У камол топиб ўнинчи синфни битираётганида бу гапнинг асл моҳиятини англаб олди. Давлат имтиҳони топшираётганида ҳам шу темада эркин иншо ёзди. Шу баҳона меҳнатга ихлоси ортди. Етуклик аттестатини қўлига олиб тўғри шаҳримиздаги мебель ойналари фабрикасига ишга келди.

— Ўша кун сира ёдимдан чиқмайди. Мени Зайтуна опа Аҳмедова ўз бригадасига қабул қила туриб коллектив сафига аъзо бўлишим билан қизғин табрикладилар, — деб эслайди З. Абдувалиева.

Йўқ. Меҳнатдан бахт топиш Зуҳра ўйлаганчалик осон иш эмас экан. Бунинг учун чинакам куйиб-пишмоқ ва касбга юракдан ихлос қўймоқ лозим экан. Бу фазилатга яна ишчанлик ва ташаббускорлик омухта бўлгандагина кўзлаган мақсадингга эришар экансан.

Барча ёш ишчиларда бўлганидек Зуҳра ҳам катта коллективда дастлаб қоқилиб-суқилди. Тушкунлик кайфиятига берилган вақтлари ҳам бўлди. Ҳатто ишхонани тарк этишни ҳам хаёллади. Бироқ Зайтуна опа қизчага ҳамиша тўғри йўлни кўрсатиб турди. Куйинчаклик ва уринчоқлик билан унда меҳнатга чинакам ҳавас уйғотди.

— Шу кишининг ёрдамларида корхонадан ўз ўрнимни топиб олдим. Келгусига ишонч билан қарайдиган бўлдим. Бугун кечагидан, эртага бугунгидан кўпроқ ишлашга ҳаракат қилдим, — дейди мураббий ишчи З. Аҳмедовага ўз миннатдорчилигини билдириб Зуҳра.

Ҳозир З. Абдувалиева корхона фахри. Унинг бригадаси эса фабрикадаги энг илғор коллективлардан бири. Коммунистик меҳнат зарбдори деган шарафли номга эга бўлган бу ёш ишчи юксак марраларни кўзлаб меҳнат қилмоқда. У шахсий беш йиллик план топшириқларини муддатидан илгари бажаришга аҳд қилган.

СУРАТДА: Зуҳра Абдувалиева.

Т. Каримов фотоси.

Янги типдаги мактаб

Мактаб ислоҳоти талаблари асосида тайёрланган лойиҳалар бўйича янги типдаги билим ўчоқлари бинолари қурила бошланди. Тошкент зонал экспериментал лойиҳалаш илмий-текшириш институти инженер ва архитекторлари қўлидан чиққан лойиҳа яқинда шаҳримизда қад кўтарган ҳашаматли мактаб учун асос бўлди.

Пойтахтнинг Фрунзе районида қурилган бу илм-фан даргоҳи 1250 ўқувчига мўлжалланган. Ўқув корпусининг энг муҳим афзаллиги ана шундаки, унда олти ёшли биринчи синф ўқувчиларининг ўқиши, билим олиши, турли ишлар билан машғул бўлиши учун барча қулайликлар муҳайё этилган.

Бинодаги бир неча хоналар ана шу синф талабалари ихтиёрига берилган. Ўқув синфлари махсус мебель ва парталар, турли кўргазмали қуроллар билан намунали жиҳозланди. Дарсларни ўйин ва физкультура билан боғлаб олиб бориш мақсадида алоҳида заллар қурилди. Шунингдек, ошхона ва ухлаш хоналари бор.

Калинин номи билан аталаётган бу янги 127-мактаб яна қатор афзал томонлари билан ажралиб туради.

С. ОДИЛОВА.

Украина олқишлади

Меҳнат Қизил Байроқ орденли Ўзбек Давлат филармониясининг Тўхтасин Жалилов номли Ўзбекистон Давлат халқ чолғу асбоблари оркестри шу йилнинг февраль ойида Днепропетровск, Днепродзержинск, Ялта, Мелитополь, Симферополь, Донецк шаҳарларида гастролда бўлди. У партиямизнинг XXVII съездига бағишланди.

Сўнгги олти йил мобайнида оркестр коллективи гўзал Украинанинг жуда кўп шаҳар ва қишлоқларида концертлар берди. Ўзбек санъаткорлари учун украин томошабинларига маданий хизмат кўрсатиш ўзига хос имтиҳон. 1980 йилнинг май ойида Киевда бўлиб ўтган санъат фестивалида қатнашган оркестр ўзбек куй ва қўшиқларини тарғибот қилиб, Украина ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий Ёрлиғи билан тақдирланган эди.

Бу сафарги гастролда ўзбек санъаткорлари ўзбек композиторларининг ватанпарварлик руҳидаги асарларини, қардош ва чет эл халқларининг куй ва қўшиқларини томошабинларга намойиш этдилар. Концерт бастакор Фарҳод Алимовнинг увертюраси билан бошланди. Ўзбек Давлат филармониясининг солисти Шуҳрат Баҳромов эса украинча «Мовий осмон манзараси» қўшиғини ижро этди. Концертда Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлардан Баҳром Мавлонов, Мирза Тоиров, шунингдек Бутуниттифоқ ва республика конкурсларининг лауреатлари Шуҳрат Йўлдошев, Тоҳир Собиров, Қаҳрамон Назиров ижро этган куй ва қўшиқлар самимий қарши олинди. Оркестр репертуаридан жаҳон композиторлари Д. Россини, Ж. Бизе, совет бастакорларидан А. Хачатурян, Д. Шостакович, Г. Свиридовларнинг асарлари ҳам муносиб ўрин олган.

Ҳ. ИБРОҲИМОВ.

Тошкент — янгича анъаналар шаҳри

30 март—Хотира куни

ТАДБИРЛАР МУҲОКАМАСИ

КЕЧА

Тошкент шаҳар партия комитетида Ўзбекистон пойтахтида Хотира кунини ўтказиш бўйича шаҳар штабининг навбатдаги мажлиси бўлиб ўтди. Унда Туркистон комиссарлари қаҳрамонларча ҳалок бўлган, ҳаммамиз учун унутилмас, муқаддас бўлган жойларни абадийлаштириш билан боғлиқ тадбирларнинг бажарилиши ҳақидаги масала муҳокама қилинди.

Худди шу жойларда революцион анъаналарнинг давомийлиги рамзи сифатида ёшларни тарбиялашга, янгича маросимлар ва анъаналарни ривожлантиришга ёрдам берувчи турли тадбирлар ўтказилади.

Бугунги кунда ўн тўрт Туркистон комиссарининг хотираси абадийлаштирилиши муносабати билан қандай ишлар амалга оширилаётгани ҳақида қуйида эълон қилинаётган материалда ҳикоя қилинади.

Саҳифага 100 сатр

Халқ меҳри

Революция иши учун қурбон бўлган 14 Туркистон комиссарининг номи бугунги кунда ҳар бир тошкентликка яхши маълум. Улар ҳурмат билан хотирага олинади. 1919 йилда Советларга қарши қўзғолон пайтида ҳалок бўлган ана шу комиссарлар хотирасига жиноят содир бўлган жойда хотира тоши қўйилган эди. Ўшанда бу ерда мемориал ёдгорлик ўрнатиш кўзда тутилганди. «Марказ — 7» кварталидаги Титов кўчасида Хотира куни — 30 мартда ана шу ёдгорликнинг тантанали очилиши бўлади.

— «УзНИИПИреставрация» архитекторларининг фикрича, —дейди лойиҳанинг бош архитектори Я. А. Афанасьев, — ёдгорликнинг марказий қисмида шилдираётган булоқ фонида қизил юлдуз порлаб туради. Ушбу ёдгорлик Туркистон комиссарларига, уларнинг порлоқ истиқбол учун курашига халқ меҳр-муҳаббатининг ифодасидир. Ёдгорликни 110-мактаб пионер ва комсомоллари оталиққа олишди.

Айни пайтда бу ерда ободонлаштириш ишлари қизғин. «Гордорстройремонт» трестининг Виктор Бистров ва Юрий Кавешников бошлиқ мармарчилар бригадалари иш олиб бораяпти. Йўлкаларнинг бетон плиталарини Виктор Хуртов бригадаси ётқизмоқда. Шаҳарни ёритиш идораси ходимлари эса бу ерда ўзига хос чироқларни ўрнатишади. Ёдгорлик ўрнатиладиган майдонда кўкаламзорлаштириш ишлари муваффақиятли давом этяпти. Виктор Ситниченко бошлиқ бригада суғориш шахобчаларини ўрнатиш ишларини ниҳоясига етказмоқда.

БУГУН

ёдгорлик майдонида яшил тўсиқлар ўтқазиш ишлари қизитиб юборилди. 2-ремонт-қурилиш бошқармаси ишчилари бу ерда турли гул кўчатларидан иборат яшил зона барпо этмоқда. Ёдгорлик қурилишида ҳаммаси бўлиб салкам 260 минг сўмлик маблағ ўзлаштирилади.

Маҳалла комитетларининг муаммолари

Маҳалла нима? Бу — ўзаро ёрдам, ҳамкорлик, ташвишга ҳам, қувончга ҳам шерик бўлиш, бир-бирини қўллаб-қувватлаш. Бу коллектив ақл, халқ кучи, совет ҳокимиятининг бошланғич ташкилотидир.

Маҳалла комитетлари ЖЭКлардан фарқли равишда жамоатчилик асосларида ишлашини унутмаслик лозим. Шу нуқтаи назардан маҳалла комитетлари — бу истиқболда халқнинг коммунистик ўз-ўзини бошқаришнинг тимсолидир. КПСС Марказий Комитетининг КПСС XXVII съездига Сиёсий докладида таъкидланадики, социалистик тузум халқнинг ўзи ўз ишларини реал бошқарганида, миллионлаб кишилар сиёсий ҳаётда қатнашгандагина муваффақиятли ривожланади.

Акмал Икромов районида 31 та маҳалла бўлиб, уларда 100 мингдан зиёд аҳоли истиқомат қилмоқда. Улар илгари ўзаро тарқоқ бўлиб, ижобий тажрибани алмашишмасди, уларда ғоявий ва ишчанлик даражаси турлича бўлган кишилар ишларди. Район Советининг ижроия комитети тўрт йил бурун маҳалла комитетлари билан ишловчи Совет ташкил этди. Совет аъзолари этиб соғлиқни сақлаш, маориф, милиция, маданият, савдо ва бошқа органларнинг вакиллари сайландилар.

Биз совет йиғилишларида долзарб, зудлик билан ҳал этилиши лозим бўлган масалаларни кўриб чиқамиз. Масалан, кўчалар ва уйларнинг озодалиги, ободонлаштириш ва кўкаламзорлаштириш ойлигига тайёргарлик кўриш, маҳалла аҳолиси ўртасида ҳуқуқ пропагандаси олиб бориш кабилар кўриб чиқилади.

Совет ишининг самарали формаларидан бири — кўчма мажлислар ўтказилишидир.

Чунончи С. М. Киров номли маҳаллада янгича маросимларнинг турмушга жорий этилиши ҳақидаги масала, Ульянов номли маҳаллада уруш ветеранлари билан ишлаш ҳақидаги масала кўриб чиқилди. Шунингдек, бу ерда ҳалок бўлган жангчилар хотирасига ўрнатилган ёдгорлик очилди.

У. Юсупов номли маҳаллада жамоатчилик асосида спорт майдончаси ташкил этилди. Биз бу ерда ўтказилган кўчма мажлисда турар жойларда спортни ривожлантириш масаласини муҳокама қилдик.

Советимизнинг фаолияти партия комитетлари, район ташкилотлари, заводлар, фабрикаларнинг меҳнат коллективлари, ҳамма томонидан қўллаб-қувватланмоқда. Меҳнат коллективлари ва район ташкилотларининг вакиллари бизга ўзларини қизиқтирган масалалар билан келишади. Масалан, тўқимачилик комбинати филиалларидан бирининг директори маҳаллада яшовчиларни ишга таклиф этар экан, комбинатда яратилган меҳнат ва маиший шароитлар ҳақида гапириб берди.

Ҳозир Акмал Икромов районидаги маҳалла комитетларида қарийб 500 активист ишламоқда. Баъзилар ўйлашадики, пенсионерларнинг бўш вақтлари кўпроқ ва шунинг учун маҳалла комитетларида ишлашлари лозим. Бизнинг тажрибамиз бунинг тескарисини кўрсатди. Қайси маҳаллаларга ёшлар раҳбарлик қила бошлашган бўлса, ўша ердаги иш барча кўрсаткичлар бўйича яхшиланди. Қизиқарли тадбирлар ўтказила бошланди. О. Собирова, С. М. Киров, У. Юсупов номли маҳалла комитетлари бунга мисол бўла олади.

Ҳозирча бизнинг советимиз шаҳарда ягона. Афсуски унинг тажрибаси ўрганилмаган ва ёйилмаган. Фикримизча, Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети қошида маҳалла комитетларининг тажрибасини умумлаштириш, шаҳар ва республика раҳбарлари иштирокида семинар машғулотлар ва кенгашлар ўтказиш бўйича координацион марказ тузилса мақсадга мувофиқ бўлур эди.

Бугун мен қалқиб турган ва ҳал этилишини кутаётган масалалар, корхоналар ва турар жойлардаги турмуш ва меҳнат шароитларини яхшилаш резервлари ҳақида гапириб ўтишни истайман.

Кўпгина корхоналарда кадрлар етишмайди. Исталган маҳаллада қанча оналар кичкинтой фарзандлари билан уйда ўтиришга мажбур бўлишаётганига нима дейсиз? Фикримча, бу муаммони ҳал этишнинг икки йўли бор. Нима учун маҳаллада «Малика» бирлашмасининг филиалларини очиш мумкин эмас? Минглаб аёлларни филиал ишчиси ёки уйга иш олувчи сифатида қўлидан келадиган меҳнатга тортиш мумкин бўлур эди.

С. М. Киров номли маҳаллада ўнлаб аёллар болаларини боғчага жойлаштира олмай уйда ўтиришга мажбур бўлишяпти. Бу ердаги боғча тўлиб-тошган. Унинг территориясида қўшимча хоналар қуриш, боғчани кенгайтириш мумкин. Мана муаммонинг яна бир бошқача ҳал этилиши. Маҳалла комитетларининг ўз ишида ҳам резервлар бор. Гап азалдан одамлар ўзаро мулоқатда бўладиган, ҳордиқ чиқарадиган чойхоналар ишини яхшилаш ҳақида бормоқда. Ҳозир бу иш ўз ҳолига ташлаб қўйилган. Чойхоналарда қизил бурчаклар қолмади, лекция ва сиёсий-тарбиявий ишлар бўшашди. Бизнинг вазифамиз чойхонани турар жойдаги сиёсий-тарбиявий ишлар ўтказиладиган марказга айлантиришдан иборат.

Маҳалла комитетлари — халқ депутатлар район ва шаҳар Советларининг фаол ёрдамчиларидир. Биз уларнинг ёрдами билан ўз ишимиздаги салбий кўринишлар ва камчиликларни бартараф этамиз. Ҳеч шубҳа йўқки, маҳалла комитетларининг фаол, аниқ мақсадга йўналтирилган фаолияти аҳолини партия XXVII съездида қўйилган вазифаларни бажаришга сафарбар этиш, совет турмуш тарзига хос янгича одат ва маросимларни ҳаётга тадбиқ этиб, ёшларни коммунистик руҳда тарбиялаш ишини яхшилаш имконини беради.

Қ. ФОЗИЛХЎЖАЕВ,
Акмал Икромов район Совети ижроия комитети қошидаги маҳалла комитетлари билан ишлаш советининг раиси.

Семинар-кенгаш

БУГУН

В. И. Ленин номидаги республика пионер ва ўқувчилар саройида болалар бадиий коллективлари раҳбарларининг республика семинар-кенгаши ўтмоқда. Уни республика Маданият ва Маориф министрликлари, Ўзбекистон касаба союзлари республика Совети, республика халқ ижоди ва маданий-оқартув ишлари илмий-методик маркази ташкил этишган.

Семинар-кенгаш қатнашчилари болалар бадиий ҳаваскорлигини янада ривожлантириш йўлларини муҳокама қиладилар, энг яхши болалар бадиий ҳаваскорлик коллективларининг иш тажрибаларини, тўгарак ишларининг янги шакл ва усулларини ўрганишади.

ҲАМШАҲАРЛАРИМИЗ ДИҚҚАТИГА

Тошкентда иситиш мавсуми ниҳоясига етаётгани муносабати билан ва келаси йил иситиш мавсумига пухта тараддуд кўриш мақсадида 1986 йил 20 мартдан 25 мартга қадар турар жойлар марказий иситиш системаси иссиқлик тармоқларининг ҳарорат синови ўтказилади. Бу ҳамма жойда иссиқлик-сув таъминотининг, мактабгача болалар ва даволаш муассасаларида иситишнинг вақтинчалик тўхтатилиши билан боғлиқ.

Шу даврда гражданлар ва муассасаларнинг раҳбарлари иссиқликдан фойдаланадиган ускуналарнинг иши устидан янада диққат билан кузатишлари лозим.

ПАРТИЯ РЕЖАЛАРИ — ХАЛҚ РЕЖАЛАРИ

Коммунистлар ҳақида ҳикоялар

ИБРАТ

ХУШХАБАРНИНГ қаноти бор, дейишади. Бу ҳақ гап. Турсунбой Ўзбекистон Компартиясининг XXI съездига делегат бўлганмиш деган овоза бир зумда барчага маълум бўлди. Ўша кун оддий иш кунларининг бири эди. Ҳайдовчи охирги рейсни бажариб, гаражга қайтгач, автомашинасини синчковлик билан кўздан кечирди, унинг эртага бенуқсон ишлашидан кўнгли тўлгач, уйига шошилди.

Турсунбой пиру-бадавлат, меҳнаткаш оилада вояга етган 8 фарзанднинг бири. Отаси Каримжон Бозорбоев 35 йил мобайнида Тошкентдаги тўқимачилик комбинатида ишчи касбини ардоқлаб келди, эндиликда пенсияга чиқиб, қарилик гаштини сурмоқда. У фарзандларини меҳнатсевар, жамиятимизга муносиб кишилар бўлиши йўлида кўп куч ва ғайрат сарфлади.

— Ҳорма, ўғлим! — деди Каримжон ота эшикдан қувонч билан кириб келган ўғлини қаршилар экан. — Газетада съезд делегатларининг рўйхати берилибди. Улар орасида сенинг ҳам номинг борлигидан бошим кўкка етди, балли ўғлим, ишончимни оқлабсан.

Ҳа, Турсунбой ёшлигидан меҳнатда тобланди. 8-синфни тамомлаб, отаси ишлаган тўқимачилик комбинатининг қурилиш бўлимида слесарь-сантехникка шогирд бўлиб ишлади. Кундузи слесарликнинг сир-асрорларини ўзлаштирса, ишдан кейин 103-автокорхонада ҳайдовчилар тайёрлаш курсида ўқиди. Орадан олти ой ўтгач, ҳайдовчилик гувоҳномасини қўлига олди.

—Мана ўшанга ҳам қарийб 19 йил бўлди, —дейди биз билан суҳбатда ҳайдовчи. — Ўз касбимни жон-дилдан севаман, шу коллективда ўсиб-улғайдим, обрў-эътибор топдим. Фақат ҳалол меҳнат инсонни улуғлаб, унга шон-шуҳрат келтириши тўғри экан.

ЎТГАН йиллар мобайнида интилувчан, меҳнатсевар йигит қандай маркали автомашинада ишламасин, белгиланган план ва социалистик мажбуриятларини мунтазам ошириб бажаришга ҳаракат қилди. Ишониб топширилган техниканинг ишга доим соз ҳолда туришини таъминлаш, юк ортиш-тушириш вақтида бекор туриб қолишни иложи борича камайтириш, иш кунининг ҳар бир минутидан оқилона фойдаланиш муваффақиятлар гарови бўлди. Автокорхонанинг илғор ва тажрибали ҳайдовчилари ишини синчковлик билан кузатиб меҳнат қилган Турсунбой вақт ўтиши билан ўз малакасини ошириб борди. Мана ўн йилдирки, у 1-класс ҳайдовчиси. Барча топшириқларни ўз вақтида, аъло даражада бажаради.

1976 йил унинг ҳаётида ўчмас из қолдирди. Автокорхона коммунистлари ҳар ишда ўрнак, интизомли ҳайдовчи Т. Бозорбоевни ўз сафларига қабул қилдилар. Ўз навбатида у бу юксак ишончни фидокорона меҳнати билан оқлашга астойдил ҳаракат қилиб, бир ғайратига ўн ғайрат қўшиб ишлай бошлади. 1978 йили коллективда янги самарали усул — бригада пудрати асосида ишлайдиган ҳайдовчилар бригадасини тузишга қарор қилинди. Ана шу бригадага раҳбарлик қилиш ёш коммунистга ишониб топширилди.

Турсунбой бутун куч-ғайратини ҳайдовчиларни аҳил бир оилага жипслаштиришга сафарбар этди. Автокорхонада янги усулда ишлашни бошлаб бериш, унинг қай даражада самарали эканлигига кўпчиликни ишонтириб, амалда исботлаш осон бўлмади, албатта. Ўша йилнинг ўзидаёқ Тошкент абразив комбинати, автокорхона маъмурияти ва ҳайдовчилар бригадаси ўртасида уч томонлама пудрат-шартнома тузилди. Унда ҳар бир томоннинг аниқ мажбуриятлари, шартноманинг бирор пункти бажарилмай қолган тақдирда томонларга нисбатан кўриладиган чоралар ҳам белгиланди.

Ўтган йиллар бу усулнинг яхши самара беришини исботлади.

ҲОЗИРГИ кунда бригада составида 14 нафар ҳайдовчи бўлиб, уларга «ММЗ — 555», «ЗИЛ— 130», «КАЗ — 608» маркали 14 та автомашина бириктиб қўйилган. Абразив комбинатини махсус қум, ўтга чидамли тупроқ ва бошқа хом ашё билан таъминлаш, контейнер, пакет ва поддонларга жойлаштирилган тайёр маҳсулотни Тошкент юк-товар ва Шумилов станцияларига ташиб бериш бригада зиммасига юкланган. Ҳайдовчилар хизмат кўрсатадиган объектнинг доимий эканлиги ишга ижобий таъсир этмоқда, чунки улар комбинатнинг иш режимини, юкларнинг турини, қайси кунда қандай маркали автомашина зарурлигини жуда яхши биладилар.

Ўн биринчи беш йилликнинг якунловчи йилида ҳам илғор коллектив барча асосий кўрсаткичлар бўйича топшириқларни муваффақиятли адо этди. Жумладан, тежамкорлик соҳасида ҳам яхши натижалар қўлга киритилди. Йил мобайнида 17.500 литр ёнилғи иқтисод қилиб қолинди. Коллективнинг умумий муваффақиятига тажрибали ҳайдовчилар Талғат Муротов, Абдимутал Йўлдошев, Александр Дергунов, Иван Максимушкин ва бошқалар муносиб ҳисса қўшдилар.

Бригада бошлиғининг ютуқлари айниқса қувончлидир. Ўтган йилда у планда кўзда тутилган 9,5 минг тонна ўрнига 10,5 минг тонна халқ хўжалик юкларини белгиланган манзилга етказиб берди, 1600 литр ёнилғини тежаб қолишга эришди.

Турсунбой ўзи бошқараётган автомашинанинг иш унумини янада ошириш мақсадида бир неча йилдан бери унга прицеп улаб ишламоқда. Натижада бирданига қарийб 11 тонна юк ортишга эришилмоқда. 1986 йилнинг январь-февраль ойларида 1400 тоннага яқин халк хўжалик юкларини белгиланган манзилга ўз вақтида етказиб берди.

Биз илғор ҳайдовчидан КПСС XXVII съезди материалларини ўқиб олган таассуротлари ҳақида сўраганимизда у шундай деди:

— Партиямизнинг бу улкан анжуманида мамлакатимиз халқ хўжалигининг кўпгина соҳаларида, шу жумладан, транспорт ишидаги ютуқ ва камчиликлар рўй-рост кўрсатиб ўтилди. Бу соҳани келгусида тараққий эттиришнинг асосий йўналишлари белгилаб берилди. Мен бригада аъзолари билан бу мавзуда батафсил суҳбат ўтказдим, интизомни янада мустаҳкамлаш, ички резервларни қидириб топиш ва ишга тушириш, янги беш йиллик учун белгиланган планларни барча кўрсаткичлар бўйича бажариш ҳар биримизнинг муқаддас бурчимиз эканлигини тушунтирдим

Л. МАТКАРИМОВА,
«Узавтотрансетехника» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмаси пропаганда бўлимининг катта инженери.

Шаҳзода Ниёзохунованинг Собир Раҳимов районидаги 134-мактабни тугаллаб, чинни заводи ишчилари сафига қўшилганига тўрт йилдан ошди. Ёш ишчи қисқа вақтда чинни буюмларга гул солиш касбини эгаллаб олди. У ҳозир смена топшириқларини мунтазам ортиғи билан бажариб аъло сифатли маҳсулот тайёрламоқда. Корхона коммунистлари яқинда Ш. Ниёзохуновани КПСС аъзолигига кандидатликка қабул қилишди.

СУРАТДА: чиннига гул солувчи Шаҳзода Ниёзохунова. **Ҳ. Шодиев** фотоси.

Ишчи коллективларида

ИХЛОС

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил байроқ орденли босмахонаси цинкография цехининг ёш матбаачилари ҳақида сўз юритилганда биринчи навбатда печатник Эркин Шерматовнинг номи тилга олинади. Чунки бу ишчан йигит шу ерда ихлос билан, самарали меҳнат қилиб келади.

Эркин 1974 йили ўрта мактабни тугатиб, ҳужжатларини Тошкент полиграфия техникумига топширди. Студентлик йиллари кўз очиб юмгунча ўтиб кетди. Техникумни муваффақиятли тугатган бу йигит йўлланма билан босмахонанинг цинкография цехига ишга келди. У бу ерда катта мастер С. Йўлдошевдан касб сирларини ўрганди. Меҳнатсеварлиги ва уддабуронлиги билан коллектив орасидан ўз ўрнини топиб олди. Устози Саид ака шогирдининг бу фазилатларидан мамнун.

1980 йил Эркинжоннинг ҳаётида ўчмас из қолдирди. У КПСС сафига қабул қилинди. Коммунист масъулияти уни янада улкан ишларга чорлади. Энди унинг цехдагина эмас, ҳатто босмахона коллективи ўртасида ҳам обрўси ошди. Уни бригадир этиб сайладилар. Кечаги тортинчоқ йигит бугун коллективга бош бўлди. У шу кундан бошлаб ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда билимини оширишга ҳаракат қилди. Й. Охунбобоев номли Тошкент тўқимачилик ва енгил саноат институти химия-технология факультетининг полиграфия бўлимида сиртдан таълим ола бошлади.

Эркин жамоат ишларида ҳам актив қатнашади. У цех партия бюросининг аъзоси ҳамда кўнгилли халқ дружиначиси сифатида фаолият кўрсатмоқда.

— Биз, —деди у,— КПССнинг XXVII съезди қарорларини пухта ўрганиб ҳаётга тадбиқ этаяпмиз. Коммунистлар анжумани материалларидан келиб чиққан ҳолда келажак ишларимизни режалаштиряпмиз.

КПСС Марказий Комитетининг Совет Иттифоқи Коммунистик партияси XXVII съездига Сиёсий докладида шундай дейилади: **«...Бугунги кунда сифат бўлмаса фан-техника тараққиётини жадаллаштиришнинг иложи йўқ. Конструкторлик ишларининг чалалиги, технологиядан четга чиқиш, сифатсиз материалларни ишлатиш, ёмон пардозлаш туфайли биз катта моддий ва маънавий зиён кўрмоқдамиз. Машина ва приборлар аниқ ва пухта қилиб ишланмаётир, аҳолининг товарлар ва хизматларга бўлган эҳтиёжи яхши қондирилмаётир... Брак буюмлар, паст сифатли товарлар чиқаришни истисно этувчи қатъий чоралар кўрмоқ зарур. Бунинг учун моддий ва маъмурий таъсир кўрсатишнинг бутун кучини ишга солиш, қонунларимиздан фойдаланиш лозим».** Бу сўзлар биз матбаачилар учун ҳам жуда-жуда тааллуқлидир.

Шунга асосан цехда ишлаб чиқариш технологиясини такомиллаштириш тадбирлари комплекси амалга оширилмоқда. Бу борада техника жуда қўл келмоқда. Техника тараққиётига эътибор кучайган сари қўл меҳнати билан бажариладиган жараёнлар тобора камайиб бормоқда.

Эркин Шерматов кун сайин меҳнатда чиниқиб, тобланиб бормоқда. Ҳозир янги парвозларни кўзлаб турибди.

Ҳ. ИНОҒОМОВ,
ишчи мухбир.

Шаҳримиз намунали бўлсин

ЭЗГУ ТАДБИРЛАР

Трестимиз ходимлари, ишчи-хизматчилари шу долзарб кунларда шу куннинг талаблари асосида меҳнат қилишга, уй-жойларда мавжуд камчиликларни тезроқ бартараф этиб, аҳолига ўз вақтида хизмат кўрсатишга интилишмоқда. Замонавий уй-жойлар, шинам квартираларда ҳам, яширишнинг ҳожати йўқ, етишмовчиликлар, майда-чуйда нуқсонлар борлигини биз жуда яхши биламиз. Масалан, шу йилги қиш мавсумида 2-Тансиқбоев массиви истиқоматчиларидан уйларни иситиш бўйича ҳақли эътирозлар тушди. «Таштеплосеть», «Таштеплокоммунэнерго» корхоналарининг район участкалари билан ҳамкорликда ана шу камчиликлар бартараф этилди. Ўтган йилнинг ўзида район бўйича 13 километрли иссиқлик трассалари янгиланди. Айни пайтда бу соҳада янги тадбирларни амалга оширяпмиз.

Ҳозир районимизда ЖЭУларга қарашли 511 та турар жой биноси бор. Унда 79,5 минг аҳоли истиқомат қилади. Уларга 10 та уй-жойлардан фойдаланиш участкаси хизмат кўрсатмоқда. Булар ичида 39 ва 23-уй-жойлардан фойдаланиш участкаси ишчиларидан аҳоли миннатдор. Бу участкалардагилар бригада пудрати бўйича ишлаб аҳолидан тушган буюртмаларни зудлик билан адо этишга эришишмоқда.

Бундан ташқари 1-Тансиқбоев массивига «Намунали микрорайон» номи берилган. Бу йил Олимпия массиви ва 2-Қорақамиш массивининг 4-микрорайони ҳам ана шундай «Намунали микрорайон»га айлантирилади.

Районда янги қозонхона қурилиши ҳам қизғин олиб борилмоқда. Ушбу қозонхона келаси мавсумда ишга туширилади. Бунинг натижасида районимиз, шунингдек Акмал Икромов районининг бир қисмидаги уйларни иссиқлик билан таъминлаш ишлари яхшиланади. ЖЭУларида ҳам қатор амалий тадбирларнинг плани тузилди. Булар — уй-жойлар атрофини кўкаламзорлаштириш, район қиёфасини обод қилиш, аҳолига намунали хизмат қилиш сингари эзгу ишлардан иборатдир.

Ш. АҲРОРОВ,
Собир Раҳимов район уй-жойлардан фойдаланиш трестининг бошқарувчиси.

Озодалик — туман бойлик

Ўлкамизга баҳор ташриф буюрди. Бу фаслда шаҳримиз ўзининг гўзал ва кўркамлигини яна бир намойиш этиб, гулга бурканади. Корхона ва ташкилотларда, маҳалла ва ЖЭУларда шаҳримизни янада обод қилиш учун умумхалқ ҳашарлари бошланади. Ўзбекистон Компартияси XXI съезди материалларида айтилганидек: «Халқимизнинг азалдан яхши анъанаси бор: қийин бўлган пайтларда каттадан-кичик ҳамма ишга киришади, буни ҳашар деймиз... Тежамкорлик учун юришда мана шундай ҳашар ташкил қилайлик, шунда биз тезроқ олға силжишимиз мумкин...»

Шаҳримиз ободончилиги ва уни кўкаламзорлаштиришда ҳамма ишлар ҳам кўнгилдагидек олиб борилаптими? Текширишлар шуни кўрсатмоқдаки, баъзи корхона ва ташкилотларда, аҳоли турар жойларида шаҳримизнинг намунали бўлиши учун ҳисса қўшиш у ёқда турсин балки белгиланмаган жойларга чиқиндиларни чиқариб ташлаш ҳоллари рўй бермоқда.

«Автодормехбаза» машиналарининг ҳар кунги белгиланганидан кам миқдорда чиқарилаётганлиги эса кўча ва майдонларда чиқиндилар уюлиб қолишига сабаб бўлмоқда.

Октябрь район «Автодормехбазаси»да (бошлиғи А. Ғаниев) текшириш ўтказган кунимиз 79 машинадан линияга 53 таси чиқарилган, соат 12 бўлмасдан 12 та машина гаражга қайтиб келган. А. Шокиров, М. Сайфиев, Р. Файзиохунов, Д. Шоҳидов ва бошқа ҳайдовчилар эрталаб соат 8.30 дан кейин ишга чиқишган. График бўйича А. Шокиров шу куни «27—58 ТНЗ» машинаси билан Оқтепадаги 89-ЖЭУ территориясига қарашли уйлар аҳолисига хизмат кўрсатиши керак эди. Ваҳоланки, шу куни бу ердан ҳеч қандай чиқинди олиб кетилмади. Шунингдек, Бобир кўчасидан «07—37 ТНА», Қўрғонтепа кўчасидан «20—93 ТНЛ» машиналари чиқиндини олиб кетиш учун келишмаган. «84—95 ТНА» машинаси ҳайдовчиси Т. Файзиев соат 10—12 гача Навоий кўчасидаги чиқиндиларни йиғиштириб кетиш ўрнига «Санъат саройи»га кириб кино кўрган. Ўндан ошиқ машина график бўйича гаражга соат 16. да қайтиб кириш ўрнига соат 13.30 да келган.

Бундай аҳволни Фрунзе райони (директори А. Толипов), Ленин райони (В. Бидерман), Чилонзор райони (К. Мирзаев), Ҳамза райони (А. Файзиев) «Автодормехбаза»ларида ҳам кўриш мумкин. Бу ташкилотларнинг раҳбарлари Тошкент шаҳрида жамоат тартиби, ободонлаштириш ва санитария қоидаларини бузишган.

Шаҳримиз кўчаларини айланганимизда у ер, бу ерда уюлиб ётган ахлат уюмларига дуч келдик. Ана шу чиқиндилар тўпланиб қолишида шаҳар «Автодормехбаза» тресги хизматчилари (бошлиғи М. Мирзаев) айбдордир, десак янглишмаймиз. Сабаби бу ерда ҳайдовчилар иш вақтида кўнгиллари нимани тусаса шуни қилишади. Корхона раҳбарлари эса уларнинг қилмишига чора кўрмасдан кўпинча томошабин бўлиб туришади. Бундай лоқайдликка барҳам бериш керак.

Баъзи кишилар чиқиндиларни белгиланган ерга тўкмасдан дуч келган жойга тўкиб кетишмоқда. Йил бошидан бери ана шундайлардан 507 киши ушланди ва уларга нисбатан маъмурий чора кўрилди. Улар ичида инсон саломатлиги ҳақида ғамхўрлик кўрсатувчи шифокорларнинг борлиги бизни жуда ажаблантирди. М. Ортиқов — Шифокорлар шаҳарчасидаги Г—30, 22-«б» уй, 31-квартирада яшайди, Ўзбекистон ССР Соғлиқни сақлаш министрлигида ишлайди. Д. Акбарова—Г—30, 2-«б» уй, 3-квартирада истиқомат қилади, Тошкент Давлат медицина институтида врач. Шунингдек, Лисунов кўчасидаги 4-квартал, 14-уй, 40-квартирада яшовчи В. Аюпова, Қизил Шарқ кўча, 4-тупик, 2-уйда истиқомат қилувчи М. Ражабова, Раҳимбобоев кўчаси, 30-уйда яшовчи А. Азимов ва бошқалар чиқиндиларни белгиланган жойга ташламаётганларида ушланишди. Тошкент политехника институти ва «Ўзбекбирлашув»га қарашли автохўжаликларнинг ҳайдовчилари С. Алматов, Э. Обидовлар Собир Раҳимов районидаги Маданият кўчасига машиналаридаги чиқиндини тўкишаётганда ушланишди.

Шаҳримизни озода ва кўркам қилиш сиз билан бизнинг қўлимизда экан, чиқиндиларни белгиланган вақтда, кеч соат 22 дан, эрталаб соат 6 гача махсус ажратилган жойга чиқариб ташлашга эришишимиз, ҳамма ерда озодаликка қатъий риоя қилишимиз лозим. Фақат кўпчилик билан Тошкентни коммунистик меҳнат, юксак маданият ва намунали жамоат тартиби ўрнатилган шаҳарга айлантиришимиз мумкинлигини бир дақиқа ҳам ёдимиздан чиқармаслигимиз лозим.

О. ҲАЙДАРАЛИЕВ,
Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети Ички ишлар бошқармаси санитария назорати бўлинмасининг бошлиғи, милиция майори.

ДУНЁ ХАБАРЛАРИ

ТАСС ВА АПН МУХБИРЛАРИ ЁЗАДИЛАР

«Американинг миллий шармандалиги»

◆ САН-ФРАНЦИСКО.

«Сан-Франциско Кроникл» газетаси АҚШ ва дунёдаги бошқа 16 мамлакатнинг юқори синф ўқувчилари орасида ўтказилган математика имтиҳонлари натижаларини таҳлил этиш якунларини Қўшма Штатлар мактаб маорифи системаси устидан чиқарилган айбнома, деб атади. Масалан, Америка мактаб ўқувчилари алгебра фанидан билимлари жиҳатидан сўнгги ўринни эгалладилар. Бошқа фанлар бўйича ҳам уларнинг кўрсаткичлари унча яхши бўлмади. Венгрия, Япония ва Нидерландия вакиллари пешқадамлик қилдилар.

«Сан-Франциско Кроникл» газетаси АҚШ маориф министрлиги маълум қилган ана шу маълумотларни шарҳлаб, улар «Американинг миллий шармандалиги», деди. Имтиҳонларнинг натижалари шундан далолат бермоқдаки, деб ёзади газета, мамлакатда маориф системаси жиддий тангликни бошидан кечирмоқда. Бундай танглик мавжудлигини федерал маъмурлар уч йил олдиноқ тан олган эдилар.

Вашингтон ўтказаётган социал программаларга, шу жумладан маориф эҳтиёжларига маблағ ажратишни камайтириш ҳисобига ҳарбий бюджетни кўпайтириш сиёсати муносабати билан Америка мактаблари тобора кўпайиб бораётган молиявий қийинчиликларга дуч келмоқдалар. Ўқув программаларининг қисқартирилиши ва мактабларнинг ёпиб қўйилиши, ўқитувчиларни кўплаб ишдан бўшатиш ва, пировард натижада Америка мактабларини битирувчиларнинг билим даражаси пасайиб кетиши Вашингтон ўтказаётган халқ манфаатларига зид йўлнинг оқибатидир.

Китоб савдоси виставкаси очилди

◆ МАНАГУА.

Бу ерда КПСС XXVII съездига бағишланган совет китоблари савдо виставкаси очилди. Виставкани Бутуниттифоқ «Международная книга» совет ташқи савдо бирлашмаси билан Никарагуа «Имельса» экспорт-импорт китоб фирмаси ташкил қилган. Экспозицияга 10 мингдан ортиқ совет китоблари қўйилган бўлиб, булар орасида марксизм-ленинизм классикларининг, рус ва совет ёзувчиларининг асарлари, ўқув ва илмий-оммабоп адабиётлар, шунингдек болалар учун китоблар қўйилган.

Сандиночилар миллий озодлик фронти шаҳар комитетининг аъзоси Мариа Лурдес Хирон виставкани очиш маросимида сўзга чиқиб, Никарагуада совет китоб ярмаркаларини ташкил этиш яхши анъана бўлиб қолганлигини таъкидлади. Бироқ, ушбу экспозиция алоҳида аҳамият касб этади, чунки у КПССнинг яқинда тугаган XXVII съездидан кейин намойиш қилинмоқда. Совет коммунистларининг Москвада бўлиб ўтган тарихий анжумани социалистик жамият жуда катта имкониятларга эга эканлигини, у тинч бунёдкорлик ва тараққиёт йўлидан тинимсиз оғишмай ҳаракат қилаётганлигини тасдиқлади. Ўз мамлакатини қашшоқлик ва қолоқликдан чиқариб, социал-иқтисодий тараққиётда юксак даражага эришган совет кишиларининг қаҳрамонона намунаси Америка империализми агрессив ҳужумларига қарши, янги жамият барпо этишда никарагуаликларни курашга илҳомлантирмоқда.

Никарагуада совет китобларига бўлган қизиқиш йил сайин ошиб бормоқда. Совет китоблари республика ишчи ва деҳқонларини маънавий жиҳатдан ривожлантиришда мамлакатларимиз ўртасида дўстлик ва бирдамликнинг қардошларча муносабатларини мустаҳкамлашда катта роль ўйнамоқда, деб уқтирди Мариа Лурдес Хирон.

◆ КОПЕНГАГЕН.

Данияда ҳукумат қайта ташкил этилди. Ана шу жараёнда олти министрликнинг раҳбарлари алмаштирилди, уч министр янги лавозимни эгаллади. Маҳаллий шарҳчилар бу ўзгартишларни ҳукумат Даниянинг иқтисодий ва молиявий аҳволини соғломлаштириш юзасидан куч-ғайратларни кучайтиришни мўлжаллаётганлиги билан боғлиқ, деб ҳисобламоқдалар. Маълумки, ўтган йили Даниянинг тўлов балансидаги камомад 28 миллиард кронни ташкил этди, аҳолиси беш миллионли бу мамлакатда ишсизлар армияси эса 226 минг кишига етди.

◆ САН-ХОСЕ.

Гондурасда ўтказилаётган «Кабаньяс—86» Америка — Гондурас қўшма машқлари Марказий Америкадаги ана шу мамлакат хўжалигига анча зарар етказди. Ҳарбий машқлар давомида уюштирилган турли отишмалар, портловчи қурилмаларни, ёндирувчи снарядларни амалда ўрганиш мамлакатнинг шимоли-шарқий соҳилида кўпдан-кўп ёнғинлар чиқишига сабаб бўлди. Юзлаб гектар қишлоқ хўжалик экинзорларига ўт кетди. Бир қанча районларда қишлоқ хўжалик экинлари ҳосили хавф остида қолди. Маъмурлар ёнғин қўшни департаментларга ҳам ўтиши мумкинлигини айтмоқдалар.

Жаҳон шаҳарларида

◆ ТОКИО.

Европа иқтисодий ҳамжамиятининг Ғарбий европаликлар маҳсулоти учун Япония ички бозорини «очиш» ҳақидаги навбатдаги даъватини Токио рад этди. «Жапан Таймс» газетасининг хабар қилишича, ҳамжамият мамлакатларига расмий равишда жавоб тайёрланаётган ташқи ишлар министрлигида Ғарбий Европадаги кўпчилик мамлакатлар бозоридаги чеклашлар Япониядагидан қолишмайдиган даражада қаттиқдир, деб ҳисобламоқдалар. Токиода Европа иқтисодий ҳамжамиятининг Япония савдо-иқтисодий тажовузкорлигига қарши яқиндаги расмий ҳуружи Ғарбнинг етакчи етти мамлакати раҳбарларининг Токиода бўладиган учрашувига тайёргарлик доирасида ўтказилди, деб хавфсирамоқдалар. Бу учрашувда АҚШ ва Европа иқтисодий ҳамжамияти мамлакатлари савдо соҳасида японлардан мағлуб бўлганликлари учун реванш олишни умид қилмоқдалар.

◆ МАПУТУ.

Накала портида совет ҳукуматининг Мозамбик халқига совғасини топшириш маросими бўлди. Бу совға жами 10 миллион сўмлик кийим-кечак, пойафзал, газлама ва бошқа товарлардан иборат. Бу буюмларнинг кўпчилик қисми қишлоқ районлари аҳолисига аталган.

Мозамбик ички савдо министри Аранда Да Силва совғани қабул қилиб олиш чоғида Совет Иттифоқининг ёрдами империализмнинг Африка жанубидаги таянчи — ирқчи ЖАР Мозамбикка қарши авж олдириб юборган эълон қилинмаган уруш шароитида республиканинг иқтисодий тараққиёти учун жуда катта аҳамиятга эга эканлигини таъкидлади.

ПАРИЖ. Мамлакат пойтахтида Умумий меҳнат конфедерацияси чақириғига биноан ҳокимият маъмуриятининг иш вақти хусусидаги қонунига қарши кўп кишилик норозилик митинги бўлиб ўтди. Бир ярим миллион французлар қўл қўйган норозилик хати Миллий йиғилиш ва бош министр маҳкамасига топширилди.

СУРАТДА: намойиш қатнашчилари.

Энг катта ва энг кичик

Болгария Халқ Республикасида ўз аҳамиятига эга бўлган бир қатор йирик шаҳарлар билан бирга, бор-йўғи бир неча юз киши истиқомат қиладиган шаҳарлар ҳам мавжуддир. Ўтган йил охирида мамлакат бўйича ўтказилган аҳолини рўйхатга олиш даврида 1.114.759 киши истиқомат қиладиган мамлакат пойтахти София — Болгариянинг энг йирик шаҳри деб эълон қилинди. Греция чегарасига яқин ерда жойлашган Мельник шаҳрида эса бор-йўғи 329 киши яшайди. Аммо Мельникка шаҳар статуси берилган. Чунки бу шаҳар йирик туристик марказ ҳисобланади.

Ғалати таксилар

Париж кўчаларида ғалати таксилар кўпчиликнинг эътиборини тортмоқда. Бу таксилар фақат бир кишига хизмат кўрсата олади. Янги таксилар оддий мотоциклардан иборатдир. Ёғингарчилик кунларида эса пассажир махсус сув ўтказмайдиган кийимни кийиб олади. Транспорт хизматидаги янгилик кўпчиликка ёқиб тушмоқда. Чунки машиналар тиқилиб турган бир пайтда икки ғилдиракли мотоцикл-такси ўз йўловчисини тез ва соз истаган манзилига етказа олади.

Бангкок чўкаяптими?

Мутахассисларнинг фикрича, Таиланд пойтахти аста-секин чўкмоқда. Денгиз қирғоғидан 20 километр узоқликда жойлашган Бангкок Меном дарёси ирмоқлари билан бевосита денгизга боғланган. Артезиан қудуқлари орқали ер ости сувларининг назоратсиз ҳолда сўриб олиниши туфайли тупроқ аста-секин чўкаётгани аниқланди. Кейинги 4 йил мобайнида Таиланд пойтахти жойлашган район қатлами денгиз сатҳидан қарийб 15 сантиметр чўккан. Мутахассислар бу ҳолдан ташвишга тушишмоқда. Чунки ёғингарчилик кучайган вақтда Бангкокнинг бир қатор районлари сув остида қолиши ҳеч гап эмас.

Турмуш чорраҳаларида

ТОТУВЛИК КАЛИТИ

— Қўйинг опоқи, бир сафар мен ҳам олай, — деди ёниқ бир илтифот билан юзи кулиб турган жувон ва ёнидаги ҳамроҳига билет олди.

Жувоннинг ҳамроҳини мен яхши танирдим, исми — Каромат опа. Кечагина уларнинг хонадонида бўлиб ўтган воқеа кўз олдимга келди: ўшанда опанинг ,қудалари ва маҳалла активлари йиғилишганди. Бунинг боиси фарзандлар тақдирига доир қудалар ўртасидаги жанжални тинчитиш, келин-куёв турмушларига ақл, фаросат билан муносабатда бўлиш, уларга озгина панднасиҳат қилиш эди. Маҳаллаларда бўлиб турадиган бундай воқеаларни, одатда, табаррук отахонлар, онахонлар бир пиёла чой устида яхшилик, ҳалоллик, одиллик ва юмшоқлик билан ҳал этадилар.

Ўриндиқда ўтирибман-у, опага илтифот кўрсатган ҳалиги жувоннинг самимийлигига ва Каромат опанинг ўша йиғилишда ўзларини ғалатироқ тутганларига хаёлим қочди. Очиқ, ёқимли илтифот билан ўринлатилган «бир сафар» ибораси заминида андиша ва одамийлик каби олам-жаҳон маъно борлигини ўйлайман. Каромат опа ҳам буни ўйлармиканлар?!

Ҳа, ўша ўтиришда опага, уларнинг қудаларига, маҳалла активларига, қариндошларга, келин билан куёвга ҳам сўз берилди. Ҳар икки томонга фойдали насиҳатлар айтилди. Келин-куёв — Ғанижон ва Адолатхоннинг бир-бирларига кўнгиллари борлиги, аҳил яшай олишлари, улар ўрталарида ҳеч қандай низонинг асорати йўқлиги ойдинлашди. Фақат қайнсингил Ибодатхоннинг тиҳирлиги: уйни саранжом-саришта тутиш, ошхонадаги юмушларни бажаришда кеннойиси ишларига меъёридан зиёд аралаша бериши воқеалари ўтирганларга эриш туюлди.

Келин билан қайнсингил ўртасидаги икир-чикир гаплар қайнанани ҳушёр тортдирмаганди. Майда гап-сўзлар йириклашиб, кўпайса-кўпайдики, камаймади. Қайнана турмуш қурмаган қизини тиймади, келинига ҳалол ён босиб, улар ораларида авж олаётган асоси йўқ келишмовчиликларга вақтида барҳам бермади. Устига-устак Каромат опа: «Келиним эр томон меҳмонларига қовоқ солади, ўзининг қариндошларини сийлаб кутади, қизимнинг сўзига кирмайди, унга ақл ўргатади, бўйсунмайди, зуғум қилади, маълумотли бўлса менга эмас, ўзига, менга бундай келин керак эмас, бор гапим, жавобим шу, вассалом», деб шахт билан ташқарига чиқиб кетди. Бу энди, ўликни тирилтиришга, тирикка мадор бўлишга қодир маҳалланинг менга зарурати йўқ, эҳтиёж сезмайман деган эди. Меҳмон сифатида ҳозир бўлганларга беписанд, важоҳатли, дағал муомала қаттиқ ботди, ихлосларини қайтарди. Зеро, ўтирган кексалар ва ёшлар бу оиланинг ош-нонини ейиш учун келишмаган эдилар-да!

Шунда қариялардан бири: «Кароматхон қизим, донолар: «Қирқ йиллик тавбадан бир дамлик инсоф аъло!» деганлар, ўзингиз инсофга келинг, қизларингизни инсофга чақиринг, кап-катта одамга такаббурлик ярашмайди, маҳалла иши жонкуярларини бебурд этманг, назардан қолманг. Тилингиз тез экан, тиғ яраси битади, аммо келинингиз номига айтганингиз тил яраси битмайди. Ота-оналар болалар турмушини вайрон қилишни эмас, балки гулистон этишни ўйлашлари керак. Келин ҳам фарзанд, у ёш, турмушда, оила юритишда қоқилиши, қийналиши табиий, арзимаган хатоси учун пашшадан фил ясаманг, қаттиқ ранжитманг. Сиз, она сифатида уни: «Болажоним!» деб ширин сўз қотинг, фарзандларингиз қаторида кўринг, лутф-карамингизни аяманг», дедилар.

Отахоннинг, куёв бўлмишнинг бир қўлда ота-онасини, иккинчи қўлда хотинни ушлаши, улар ораларида аҳил-иноқлик ҳақида, Каромат опага нисбатан эса, қиз боланинг нотаниш хонадонга келин бўлиб тушиши, янги оила тартиб-интизомини ўзлаштириши, катта-кичикларнинг дилларига йўл топа олишининг ўзигина бир жасорат эканлиги хусусидаги сўзлари қулоғимда ҳамон жаранглайди.

Минг афсуски, воқеа, можаро интиҳоси кутганимиздек бўлмади. Маслаҳатимизга кўнган Адолатхон ўша куни келинлик уйида қолганди. Эртасига қайната келинга қарши қайралди. Хизматдан қайтган келин қайната, қайнана, қайнсингил томонидан забт ва зарда билан кутиб олинди: Адолатхоннинг келинлик узуги бармоқдан суғурилди, қилинган тўй пальтоси ечиб олинди. Маҳалланинг табаррук кишилари сўзи ерда қолди...

«Автобусда кетаяпман-у, олдинги бекатда қолган нотаниш, кўҳликкина ўша жувон дилбарлигини ва Каромат опа қайсарлигини, шахсиятпарастлигини хаёлан қиёслайман. Жувон муомаласидаги хайрли, беғубор дилбарликнинг умри боқийлигига ҳавасим келади, инонаман. Шу дилбарлик, шу ибо, шу лутф-карам, шу меҳр-шафқат каби гўзал дид-фаросатларимиз, боқий туйғуларимиз ҳарорати эндигина оила ташвишлари энган ёш келин-куёвларнинг ҳаётини нур бўлиб ёритса, уларга ҳам қўша-қаришликдек улуғ неъматни, бахтни мушарраф этса! Бу борада фарзандлар учун, айниқса ота-оналарнинг сахий, ёниқ меҳр чашмалари, ҳаёт сабоқлари сув билан ҳаводек зарур эканлигини қалбимга туяман.

Мамасодиқ ҲУСАИНОВ,
филология фанлари кандидати.

ОИЛА ДАВРАСИДА СУҲБАТЛАР

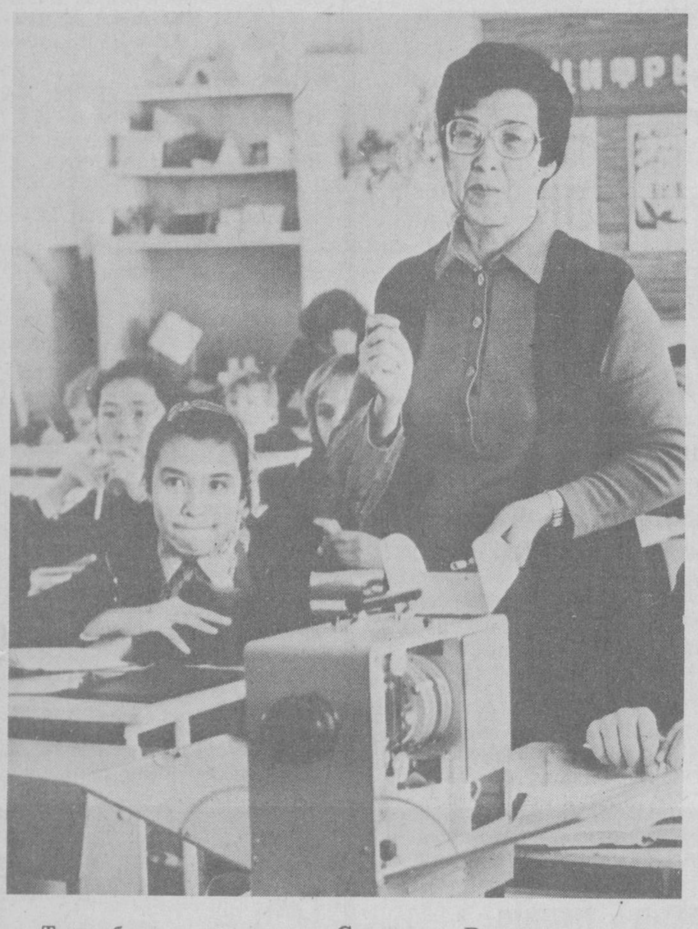

Тажрибали педагог Саида Раҳимова мана бир неча йилдирки, 12-мактабда математика фанидан дарс бериб келади. Ишбилармон ўқитувчи мунтазам машғулотларнинг қизиқарли ва жонли ўтказилишига ҳаракат қилаётир.

Суратда: математика ўқитувчиси С. Раҳимова дарсда.

Р. Альбеков фотоси.

ТОШКЕНТ ТОҒИДА ЖЕНЬШЕНЬ МАКОНИ

«Тошкентнинг янги тарихи» («Тарихи жадида-и Тошкент») номли китобида ёзилишига қараганда, женьшеннинг асосан илдиз қисми ишлатилади, тузилиши худди одам шаклида, ранги маржоннинг рангига ўхшаб қизғиш бўлади. Халқ ўртасида «меҳригиё» деб юритилади.

Женьшеннинг аломати шуки, кечаси узоқдан ёруғлик (шуъла) беради, кундузи кўзга кўринмайди. Топиш учун кечаси бориб ёруғ бўлиб кўринадиган гиёҳнинг устига пахта қўйиб келинади, кундуз куни бориб ўша қўйилган пахта орқали топиб оладилар.

«Тарихи жадида-и Тошкент» китобида Тошкент тоғларида женшень ўсимлиги ва кўпгина доривор ўсимликлар борлиги ёзилади, масалан: дармана, кучала, ревант, уннобб, қора қанд, зира, зирк, райҳон каби ўсимликлар ҳақида сўзланади.

Хўжакентлик бир доришуноснинг тоғдан женьшень топиб олиб келишига қараганда, ўша атрофдаги тоғларда бу ўсимликлар бўлган.

«Тарихи жадида-и Тошкент» китобининг муаллифи Муҳаммад Солиҳ ўғли 1830 йилда Тошкентда туғилган. Бу одам ҳам табобатдан хабардор бўлиб доривор ўтларни яхши билган, Тошкентнинг шарқ тарафидаги тоғларни кўп марта кезган. У ўз китобида Тошкент вилоятида ўсадиган доривор ўсимликларнинг хусусиятларини, уларнинг ранглари ва хилларини таърифа-тавсиф этган. Шунингдек, китоб муаллифи тоғларда бўлган конлар ҳақида ҳам маълумотлар беради.

Муҳаммад Солиҳнинг китоби форс тилида (1863 — 1888 йилларда) ёзилган бўлиб, у Тошкент тарихи билан географиясига оид қимматли манба ҳисобланади. Бу китоб Шарқшунослик институтида 11073 номери билан сақланади. Унинг 482—484 бетларида женьшень (ябрух ас-санам) Тошкент тоғларида борлигини ва ўз кўзи билан кўрганлигини ёзган.

Женьшень бўйи 30—50 сантиметрли ўсимлик. У 10 — 11 ёшида гуллайди. Гули кўкиш, оқ, майда. Битта шохида бешта шохча бўлади, меваси оч қизил, буйраксимон, серсув, резавор мева. Қимматли қисми илдизидир. Цилиндрсимон, хушбўй, этли. Юқори қисми йўғонлашган, пастак шохлари якка-якка ўсади. Шакли одамга ўхшайди. Таркибида панаксин, тасфанин, глюкозалар, алколоидлар, витаминлар, ифор мойи, микроэлементлар ва бошқа бирикмалар бор. Бу дорини Абу Али ибн Сино ҳам ишлатган. Қуввати 6 йилгача боради. Юз йилдан ортиқроқ яшаган айрим илдизларининг оғирлиги 200 граммгача бориши мумкин. Илдизлар август-сентябрь ойларида кавлаб олиниб қуритилади ва қуруқ жойда сақланади.

Женьшень ўсимлиги бундан тўрт минг йил муқаддам ҳам маълум бўлган. Шуниси ажабланарлики, бу ажойиб ўсимлик Ер юзининг ҳамма жойида ҳам ўсавермайди. Женьщень Уссурия ўлкасининг тоғлиқ ўрмонларида, жануби-шарқий Манжурияда, Шимолий Корея ва Тибетда учрайди.

Абдулла НОСИРОВ,
Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг Абу Райҳон Беруний номидаги Шарқшунослик институти катта илмий ходими.

Кекса шарқшунос олим Абдулла Носиров «Тарихи жадида-и Тошкент» китобида Тошкент атрофидаги тоғларда женьшень ўсимлиги бўлгани ҳақида ёзилган маълумотларни келтирган. Биз мақолада айтилган бу фикрларни химия фанлари кандидати, доришунос Маннон Набиевдан шарҳлаб беришни илтимос қилдик.

Женьшенми ёки меҳригиёҳ?

Кўркам табиатимиз ажойиботлар билан тўла. Тошкент атрофидаги тоғларда бир вақтлар «ҳаётбахш» ҳисобланувчи женьшеннинг бўлганлигини бир мўъжиза деб қараш мумкин. Ҳурматли шарқшунос олим Абдулла Носиров Тошкент атрофидаги тоғларда женьшень топилганлиги ҳақида тарихий манбаларни қайд қилиб ўтадилар.

Ўрта Осиёда женьшень ўсганлиги ҳақида ўз замонасининг буюк кишилари бўлмиш Абу Райҳон Беруний, Илоқий, Исмоил Журжоний, Чағминий, Амирдавлат асарларида баён этилмайди. Хўжакентлик доришуноснинг икки бор тоғдан топган ўсимлик намунаси ноёб женьшень бўлмай, меҳригиёҳ бўлганлигини тахмин қилиш мумкин. Чунки шарқ халқлари орасида меҳригиёҳ «Ябруҳ», яъни «Одамгиёҳ» деб номланади.

Меҳригиёҳ ҳозирда ҳам Ўрта Осиёда учрайди. Мазкур ўсимлик кўпйиллик бўлиб, итузумдошларга мансуб. Унинг «Мандогора оффициналис» ҳамда «Мандогора туркоманика» турларини учратиш мумкин. Дарҳақиқат, меҳригиёҳ ўсимлигининг илдизи баъзан одам шаклини эслатади. Меҳригиёҳ маҳсулотлари қадим замонлардан бери бир қатор хасталикларни даволашда атрофлича қўлланиб келинган. Уни ҳатто ўз даврида Дисқаридус ва Абу Али ибн Синолар хосиятларини санаб ўтишган эди. Ўсимликнинг баъзи таъсиротлари мингдевона ҳамда бангидевонаникига ўхшаб кетади. Меҳригиёҳ ўсимлигининг илдизи, меваси, уруғларидан алкалоид гиосциамин, скополамин ва бошқа доривор моддалар олинган бўлиб, медицина амалиётида бод, беланги, ниқриз касалликларида оғриқсизлантирувчи омил сифатида фойдаланилмоқда.

Женьшень эса аралиялар оиласига мансуб бўлиб, ботаник таърифи жиҳатидан меҳригиёҳдан фарқ қилади. Женьшень нафақат Узоқ Шарқда, Тайганинг тоғлик ва салқин жойларида, тоғларнинг шимолий қияликларида, ғовак ва нам тупроқли ерларда табиий ҳолда ўсибгина қолмасдан, маданий равишда Шимолий Кавказ, Украинада (Лубнада) ва Молдавияда махсус иқлимхоналарда ўстирила бошланди. Лекин женьшень мутлоқ ҳолда саҳро ҳамда чўл зоналарида ўсмайди.

Шуни ҳам айтиш керакки, узоқ сафар учишида бўлган шом қушлари женьшень резаворини ютиб, миграциясида данагини ташлаб кетиши туфайли, маълум қулай шароитда Тошкент атрофидаги тоғларда униб чиқишини тахмин қилиш ҳам мумкин. Ҳар ҳолда хўжакентлик доришуноснинг учратган ўсимлиги меҳригиёҳ бўлиши воқеликдан ҳоли эмас.

Маннон НАБИЕВ,
химия фанлари кандидати, доришунос.

Фарзандларингиз учун

ҲИЛОЛАНИНГ ЖАВОБИ

— Айтиб бергин Ҳилола,
Сочингда, нечта тола?
У жилмайиб ўйлайди
Сўнгра шундай сўйлайди:
— Сочим толаларини,
Ўзим қандай санайин.
Бошим тута қолайин,
Санасин укам Найим...

Абдусамат ЮНУСОВ.

Келинг, бир кулишайлик

ХАНДАЛАР

◆ Шеър ўқишни жуда яхши кўрасанми? — сўради меҳмон мезбоннинг шеър ўқиб берган ўғилчасидан.

— Йўқ, нималар деяпсиз,— деди бола соддалик билан,— аммо ойим меҳмонларнинг тезроқ кетишини истаб қолса, менга шеър ўқиттиради.

◆ Бир ёш ёзувчи ўз қўлёзмасини Марк Твенга жўнатди. Қўлёзмани ўқиб чиққан Марк Твен унга шундай жавоб ёзди:

— Ҳурматли жаноб, врачлар кўпинча балиқ ейишни тавсия қилишади, чунки балиқ гўштида фосфор кўп бўлиб, у мия фаолиятини яхшилар экан. Қўлёзмангиздан келиб чиқиб хулоса қиладиган бўлсак, икки-учта ўртача катталикдаги кит гўштини ейиш сизга фойдадан холи бўлмас деб ўйлайман.

◆ — Сен пойгада қандай қилиб биринчи ўринни эгалладинг? Биз сени энг охирида келасан деб ўйлагандик.

— Ўзим ҳам шундай деб ўйлагандим, шунинг учун йўл четига ўтириб бир оз дам олмоқчи бўлдим. Тасодифни қара-ки, келиб-келиб арининг уясига ўтириб олибман.

◆ —Бургомистр сизга шунча яхшилик қилган бўлса ҳам, сиз унинг соатини ўғирлаб қўйибсиз. Хўш, ўғирлаётган пайтингизда нима ҳақида ўйлагандингиз?

— Мен соат олтиндан бўлса керак деб ўйловдим.

◆ Бир журналист Марк Твеннинг олдига келиб деди:

— Жаноб Твен, эшитишимча сиз катта драматик асар устида ишлаётган эмишсиз. Айтинг-чи, ишлар қандай кетаяпти?

— Ҳа, тўғри, —деди Марк Твен, — мен тўрт парда ва уч антрактдан иборат драма устида ишлаяпман. Ҳозиргача учта антрактни ёзиб тугатдим.

◆ —Бугун ҳеч нарса тутолмадим, — деди балиқ овидан қайтган эр.

—Мен буни эрталаб билгандим, —деди хотини, — чунки бугун балиқ сотиладиган магазин ёпиқ бўлади-да.

Немис тилидан
Йўлдош ПАРДАЕВ
таржимаси.

АЁЛ ЧЕКСА...

Тамаки никотини аёлларга жуда ёмон таъсир қилади. Чекувчи аёлларнинг юзига ажин тез тушади, сабаби никотин туфайли юз териси тортишиб, табиийлигини йўқотишидир.

Никотиндан қалқонсимон безлар тез зарарлангани учун чекувчи аёлларда бўқоқ касали аломатлари пайдо бўла бошлайди. Бу ўз навбатида ташқи қиёфага салбий таъсир кўрсатади. Тутун билан ичга ютилган никотин мия қон томирларини аввал кенгайтиради, кейинчалик эса томирларни торайтиради. Ашаддий кашандаларда эса, ана шу қон томирлари аста-секин дағаллашиб, мўртлашиб қолади.

Баъзи кашандалар семириб кетишдан қўрқиб, чекишни ташлашмайди. Тўғри, бу иллатдан халос бўлган кишиларнинг оғирлиги дастлаб орта боради, чунки хуш кайфият, яхши иштаҳа, таъм ва ҳидга бўлган сезгирлик кучаяди. Аммо бундан чўчимаслик керак, бу вақтинчалик ҳолат, холос.

ҚУЁШ, ШАМОЛ ВА СУВ

Доғистонда қуёш, шамол ва сув энергетика хизматига қўйилди. Гелеоқурилмалар, шамол агрегатлари ҳамда геотермал сув иссиғи ток бермоқда ва уйларни иситмоқда.

Олимлар «Рубас» туристик базасида иссиқлик ҳосил қиладиган гелеоқурилмани монтаж қилдилар. Уни қуришга кетган харажатлар бир мавсумнинг ўзида қопланиб кетди. Турбаза қуёш иссиқлик таъминотига ўтказилиши натижасида йилига 14 тонна ёқилғи тежалади. Бундай агрегатлар бошқа туристик базаларда, баланд тоғлардаги қишлоқлар ва денгиз соҳилида ҳам қурилмоқда. Бу ерда янги объектларни қуришда табиий иссиқликдан фойдаланишни назарда тутиш фойда бўлиб қолди. Масалан, Сулакдаги Ирганай ГЭСИ қурувчилари посёлкасининг бир қисмини қуёш энергияси иситади.

Доғистонда офтобли кунлар кўп бўлади. Қуёш энергиясидан тўлароқ фойдаланиш учун Махачқалъа яқинида СССР Фанлар академияси юксак температура институтининг илмий ишлаб чиқариш базаси—«Солнце» полигони барпо этилмоқда. Бу ерда қуёш энергиясидан фойдаланиб иссиқ сув билан таъминлаш системасининг конструкцияси синаб кўрилади. Шу ерда лаборатория корпуслари, қуёш коллекторлари бўлган уй-жойлар қуриб битказилди.

Полигон территориясида шамол кучидан фойдаланувчи митти электр станция ҳам бор. Ҳозир республикада олтита шундай агрегат ишлаб турибди. Бултур шу агрегатлар 180 минг киловатт соатга яқин электр энергияси ҳосил қилди. Бу кўп эмас, албатта. Лекин шу энергия довонларнинг бирида жойлашган кафе, Каспий балиқ хўжалиги илмий-тадқиқот институти бўлими лабораторияларининг «Согратиль» колхози фермасининг эҳтиёжлари учун кифоя қилади. Тез фурсатда шамол агрегатлари геологларга, олис қишки яйловлардаги чўпонларга, чоғроқ хуторларнинг аҳолисига пухта хизмат қила бошлайди.

Терма сув энергияси тоғли ўлкада энг кўп ишлатилмоқда. Қазилган қудуқларнинг биридан ҳарорати 200 даражадан ошадиган буғ ва қайноқ сув аралашмаси отилди. Мана шу иссиқ артезиан булоқ асосида қуввати 400 минг киловаттдан ошадиган геотэс қуриш лойиҳаланмоқда. У мамлакатимизда шу типдаги энг катта станция бўлади.

Доғистонда термал сув конлари кўп. Табиатнинг шу эҳсони саноатда, қишлоқ хўжалигида, медицинада ишлатилмоқда. Маҳачқалъа, Избербаша, Қизлар шаҳарларидаги 5 мингтадан кўп квартира ва жамоат биноларини «ер ости қозонхоналари» иситмоқда, деб хабар беради ТАСС мухбири.

Кейинги йилларда «Узбекбитпластик» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмаси ишлаб чиқараётган маҳсулотларнинг тури кўпайиб бормоқда. Корхонада ишлаб чиқарилган турли хил рўзғорбоп буюмлар харидорлар томонидан юқори баҳоланаётир.

СУРАТДА: бирлашманинг оператори Фарида Глязова тайёр маҳсулотларнинг сифатини кўздан кечирмоқда.

ЎзТАГ фотохроникаси.

МАГИСТРАЛЬ

Қимматга тушган «сайр»лар

Шаҳримиз йўлларида бортига турли-туман ёзувлар туширилган автомобилларни тез-тез учратиш мумкин. Бу ташкилотлар, муассасалар, корхоналар ва махсус хизматларнинг муайян юмушларига мўлжалланган транспорт воситаларидир. Хўш, ҳар доим ҳам мазкур машиналар йўл варақаларида белгиланган ишларни бажармоқдами?

Ўтказилган текширишлар шуни кўрсатмоқдаки айрим раҳбарларнинг беғамлигидан фойдаланган интизомсиз ҳайдовчилар махсус транспортдан фойдаланиш қоидасини қўпол равишда бузмоқдалар.

Идорага қарашли «Медицина хизмати» автомашиналари қандай хизмат кўрсатмоқда? 1-йўл поликлиникаси ихтиёрига берилган «Москвич — 2140» маркали «43-76 ТНА» номерли машина шофёри С. Абрамкин беморларга хизмат кўрсатиш ўрнига мижозларни ташиб, улардан кира ҳақи ундириш билан банд. Ҳайдовчи С. Красний бошқарган «ГАЗ-24» маркали «61-07 ТНА» номерли автомашина ҳам соғлиқни сақлашга хизмат қилади. Ўрта Осиё темир йўлига қарашли йўл поликлиникасига биркитилган бу машина ҳайдовчиси магазинма-магазин юриб, медиклар эҳтиёжига мутлақо алоқаси бўлмаган харидоргир молларни қидириш билан овора бўлмоқда. Ҳолбуки, махсус медицина машиналари айни шу пайтда бемор ҳузурига ошиқаётган шифокорларга сув ва ҳаводек зарур бўлиши мумкин!

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясига қарашли автобазанинг «УАЗ-469» маркали «82-62 ТНП» номерли автомашинасининг бортидаги «Қидирув ишлари» ёзуви ҳар қандай кишида беихтиёр ҳурмат туйғусини уйғотади. Бироқ тадқиқот ўтказиш бўйича Сирдарёга командировка қилинган бу машинани Тошкентда учратиб қолишди. Ҳайдовчи А. Воҳидовнинг шаҳарда нима қидираётгани аниқ. У давлат ҳисобидан чўнтак қаппайтириш дардига мубтало бўлиб, киракашлик билан шуғулланмоқда. Ер ости хазинаси кўзини очаётганларга хизмат кўрсатиши лозим бўлган «ЛАЗ-697» маркали «89-89 ТНТ» номерли машина ҳам шаҳардаги савдо магазинлари яқинида вақт ўтказмоқда. Унинг ҳайдовчиси икки дона лампочка харид қилиш мақсадида командировкада бўлиши керак бўлган жойдан Тошкентга келганмиш.

Инспекция ходимлари тунда Ивановолик тўқимачилар кўчасида «УАЗ—469» маркали «39—58 ТНА» номерли автомашинани учратишди. Ҳайдовчи Д. Нурмуҳамедов уйининг рўпарасида нима билан машғул бўлганлиги аниқланмади. «ГАЗ-24» маркали «36-20 ТНА» номерли автомашина шаҳар марказлаштирилган усулда юк ташиш трестининг 2521-автоколоннасига қарашли. У трест бошлиғининг ўринбосари С. Шестаковга биркитилган. Афсуски, ҳайдовчи А. Зазюкин айни иш пайтида машинада киракашлик қилиб юрганда ушланди.

Бундай «сайрлар» пайтида жуда кўп ёнилғи-мойлаш материаллари беҳуда исроф бўлади, давлат транспортининг ишдан чиқиши муддати қисқаради. Шундай экан ўз хизмат бурчига кўра бундай ҳолларга кескин зарба бериши лозим бўлган раҳбарларнинг лоқайдлиги кишини таажжубга солади. Улар эслатилганидан кейин ҳайдовчиларга шунчаки чора кўрган бўлишади. Кўп ўтмай қулоч-қулоч хат ёзиб, «мусичадай беозор» ҳайдовчиларини қанотлари остига олишади, рўй бераётган тартибсизликларни кўрмагандай бўлишади.

Шу йил биринчи мартдан «Ўзбекистон ССРнинг маъмурий ҳуқуқбузарлик тўғрисида»ги Кодекси кучга кирди. Унда давлат транспортидан белгиланмаган мақсадларда фойдаланган ҳайдовчиларга ва бунга йўл қўйган мансабдор шахсларга тегишли маъмурий таъсир чоралари кўриш белгилаб қўйилган. Ўйлаймизки, давлат ҳисобига иш бажариш ишқибозлари бундан тўғри хулоса чиқариб оладилар.

Ғ. БОЛТАБОЕВ,
Тошкент шаҳар Давлат автомобиль инспекцияси бошқармасининг катта инструктори, милиция катта лейтенанти.

ҲУШЁРЛИК ЖОНКУЯРЛАРИ

Ҳаракат хавфсизлигини таъминлаш учун курашда Тошкент Давлат автомобиль инспекцияси бошқармаси ходимлари билан бир қаторда турли касб эгалари ҳам фаол қатнашмоқдалар.

Ўтган йили ҳаракат хавфсизлигини таъминлашни кучайтириш мақсадида комплекс бригада ташкил этилганди. Бригада йўлларда ҳайдовчи ва йўловчилар ҳаракат қоидаларига қандай амал қилаётганликларини қатъий назорат қилмоқда. У транспорт воситаларини маст ҳолда бошқараётган қоидабузарларни аниқламоқда.

Бригада носоз транспорт воситаларини бошқараётган, атроф-муҳитни ифлослашга йўл қўяётган ҳайдовчиларга ҳам қаттиқ чоралар белгиламоқда. Ҳаракат хавфсизлигини таъминлашда жамоатчи автоинспекторлар ҳам катта хизмат қилмоқдалар. Суратда (чапдан иккинчи) 3-автопарк ҳайдовчиси, махсус дружина аъзоси Ф. Абдуллаев кўрсатма олмоқда.

Транспорт воситаларини маст ҳолда бошқараётган қоидабузарларни аниқлашда наркологларнинг хизмати катта. Шаҳар наркология диспансерининг мутахассис ходими, психиатр М. Отахонов ҳайдовчини синовдан ўтказяпти.

А. ЭРНАЗАРОВ.
Т. Каримов фотолари.

ТЎҒРИ ТОПИШДИ

Биз бугун ҳам «Тошкент оқшоми»нинг 1986 йил 19 февраль сонида эълон қилинган топшириққа тўғри жавоб йўллаганларнинг исм ва фамилияларини айтиб ўтмоқчимиз. А. Бобоев, Б. Қурбонов, Ю. Бозорбоев, А. Турдиев, Р. Йўлдошев, Л. Туламетова, А. Тангиров, Ш. Тоғаев, Х. Нажимов, Ғ. Муродов, З. Камолиддинова, А. Абдукаримов, Ё. Низомов, Ш. Жўраева, М. Назарматов, Ж. Авазмуродов, Д. Тўлаганов, С. Юсупов, И. Кўчкинов, Ш. Имомова, Ш. Тўхтаев, Н. Эргашев, М. Усмонова, А. Солиҳов, М. Турсунов, А. Каримов, А. Юсупов, К. Курбоновлар масалани тўғри ечишган. Улар таъкидлаганларидек, биринчи белги чапга бурилишни тақиқламайди.

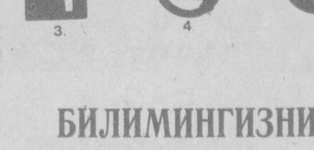

БИЛИМИНГИЗНИ СИНАБ КЎРИНГ

Автомобилнинг бир томонга суриб кетиши (занос) натижасида хавфли оқибатларга йўл қўймаслик учун ҳайдовчи:

1. Тормоз тепкисини кескин босиши керак.

2. Сцепление механизмини ажратиб қўйиши керак.

3. Бошланган тормозлашни тўхтатиши керак.

Хавфсизликни таъминлаш учун қайси талабни бажариш ўринли деб ўйлайсиз!

ЭСЛАТМА: «Магистраль» туркум материаллари рубрикаси остида эълон қилинаётган топшириқларни ечишда фаол қатнашган ва тўғри ҳал қилган газетхонлар йил охирида «Тошкент оқшоми» газета редакцияси ва Тошкент шаҳар Давлат автомобиль инспекцияси бошқармасининг махсус совғаси билан тақдирланади. Сизларга омад тилаймиз ва хатларингизни кутамиз.

Мексика чемпионати чорлайди

Сўз— тренерларга

Футбол бўйича жаҳон чемпионатига доир тахминлар тобора қизғин тус олмоқда. Венгриянинг «Напшпорт» газетаси яқинда Мексика чемпионатида иштирок этадиган барча 24 команда тренерлари билан суҳбатни босиб чиқарди. Қуйида ана шу суҳбатни эътиборингизга ҳавола этмоқдамиз.

I ГРУППА

Энцо БЕАРЗОТ (58 ёшда, Италия):

1982 йилги жаҳон чемпионати олдидан Италия терма командаси рақиблар дарвозасига тўп киритишда юксак маҳорат намойиш этмаган эди. Ҳозир ҳам аҳвол тахминан шундай. Тўрт йил илгари биз олтин медалларни қўлга киритган эдик. Бироқ айни пайтда мен бу унвонни сақлаб қоламиз деб айта олмайман. Шунга қарамай шошилмаслигимиз керак.

Иван ВУКОВ (46 ёшда, Болгария):

Бизнинг жаҳон чемпионати финал турнирида қатнашаётганимизнинг ўзи муваффақиятдир. Бироқ 16 команда қаторидан жой олишимиз учун италиялик ва аргентиналик футболчилар билан бўладиган матчларда бор кучимизни сарф этиб, шижоат кўрсатишимиз керак.

Карлос БИЛАРДО (47 ёшда, Аргентина):

Бизнинг группада номдор командалар жуда кўп, лекин биз иккинчи босқичга чиқиб олиш умидидамиз. Ана ўшанда чиндан ҳам кураш кескинлашади.

Кимюнга-НАМ (42 ёшда, Жанубий Корея):

Мутахассислар командамиз тўғрисида гапирганда унинг ўйинчилари жуда тезкор дейишади, биз... умидвор бўлмасак ҳам бўлаверади. Бундай вазиятда қатнашишимиз осонроқ бўлади.

II ГРУППА

Велибор МИЛУТИНОВИЧ (41 ёшда, Мексика):

Биз оптимистлармиз. Айни чоқда ўтган йили Мексика терма командаси ўйинини анча яхшилаганлиги муҳим далилдир. Биз чемпионатни яхши ташкил этибгина қолмай, ўйинимиз билан ҳам обрў қозонишни истаймиз.

Ги ТИС (63 ёшда, Бельгия):

Мен командамизнинг анъанавий жанговар руҳидан умидворман. Группа турниридан кейин биз курашни, албатта, давом эттирамиз. Мени Мексикадаги юқори тоғ иқлими ва рақиблар эмас, балки судьялик ҳам ташвишга солаяпти...

Каэтано РЕ (47 ёшда, Парагвай):

...Парагвайлик футболчилар финал турнирда тўртинчи марта иштирок этишмоқда. Ҳозирги командамиз ҳамма вақтдагидан ҳам энг яхшисидир.

Жоржи Силва де ЙЕРА (52 ёшда, Ироқ):

Биз жаҳон чемпиони унвонини олишга тайёрланаётганимиз йўқ, биз ўрганмоқчимиз. Мен командамиз Бразилия футболининг энг яхши хислатларини ўзлаштириб олишига интиламан.

III ГРУППА

Анри МИШЕЛЬ (38 ёшда, Франция):

Француз футболи ўз чўққисига кўтарилган пайтидамиз. Бизнинг қуролимиз жаҳоннинг энг яхши футболчиларидан бири, команда дирижёри Платинидир... Якунда биз энг яхши тўртта команда сафида бўлишимиз керак.

Эдуард МАЛОФЕЕВ (43 ёшда, СССР):

Назаримда биз энг кучли саралаш группасидан жаҳон чемпионати финал турнирига чиқиб олдик. Шуни айтиш керакки, биз бунинг учун кўп куч сарфладик. Биз исталган терма команда билан учрашишдан қўрқмаймиз.

Дьордь МЕЗЕМ (44 ёшда, Венгрия):

Терма командамиз футболчилари шундай савияга кўтарилишдики, энди ўз кучларимизга ишонишимиз, одатдан ташқари вазиятларда ўзимизни йўқотиб қўймаслигимиз мумкин бўлди.

Тони УЭЙТЕРС (42 ёшда, Канада):

Венгерлар ва французлар билан ўйинлардаги бизнинг имкониятимиз бу мамлакатларнинг хоккей терма командалари Канаданинг «Олл старз» командаси билан бўлган матчлардаги имкониятларидек... Шунга қарамай, бўш келишни ўйлаётганимиз йўқ.

IV ГРУППА

Теле САНТАНА (62 ёшда, Бразилия):

Терма команда тайёргарликни жуда кеч бошлаганлиги ҳақида гапириб ўтирмасак ҳам бўлади. Бизнинг шунча ажойиб футболчиларимиз борки, бир неча ой мобайнида етарли даражада кучли команда тузишимиз мумкин...

Мигель МУНЬОС (62 ёшда, Испания):

Бўлғуси чемпионатда тўплар нисбати кам бўлади. Бу бизга яхши. Бразилияликлар билан бир группада қатнашишимиздан хурсандман. Акс ҳолда бу ажойиб команда билан учрашиш учун камида энг яхши тўртта команда қаторидан жой олишимизга тўғри келарди...

Билли БИНГХЭМ (54 ёшда, Шимолий Ирландия):

Мексикага биз жуда кучли командани, тажрибали профессионалларни олиб боряпмиз. У ерда ҳамма умидвор бўлиши мумкин.

Рабах СААДАНЕ (36 ёшда, Жазоир):

Биз Шимолий ирландияликлардан кўпроқ чўчиймиз. Чунки бразилияликлар ва испанияликлар футболи биз учун анча қулайдир.

V ГРУППА

Франц БЕККЕНБАУЭР (40 ёшда, ГФР):

Ҳозирги футболда Пеле бўлмаганидек, мағлубиятга учрамайдиган командалар ҳам йўқ. Бу сафарги чемпионат қатнашчилари состави тахминан бир савияда.

Омар БОРРАС (52 ёшда, Уругвай):

Агар дунёнинг турли чеккаларида ўйнаётган энг кучли уругвайлик футболчиларни вақтида тўплай олсак, ҳеч кимдан чўчимасак ҳам бўлаверади.

Зепп ПИОНТЕК (45 ёшда, Дания):

Биз қаерга бормайлик, «Сизнинг терма командангиз жуда кучли» деган гапни эшитаяпмиз. Бу чиндан ҳам шундай, командамиз кучли, шунинг учун ҳам навбатдаги босқичга чиқамиз.

Алекс ФЕРГЮСОН (44 ёшда, Шотландия):

Кўп гапни ёқтирмайман. Яқинда Техасга жўнаймиз, у ерда иқлимга мослашамиз. Барчани мағлуб этишни истардик.

VI ГРУППА

Антони ПЕХНИЧЕК (43 ёшда, Польша):

Польша терма командаси жаҳон чемпионатларида ҳамиша одатдагидан кучли, кўтаринки руҳда иштирок этади. Ҳозир ҳам биз совринли ўринлар учун курашиш ниятидамиз.

Бобби РОБСОН (52 ёшда, Англия):

Фахрли унвон учун камида 12 команда даъвогарлик қилиши мумкин. Шахсан мен Уругвай терма командаси ғолиб бўлади, деб ўйлайман.

Хоссе ТОРРЕС (47 ёшда, Португалия):

19 ёшли Паулс Футрени кузатинг... У жаҳон чемпионатида пешқадам бўлади... Имкониятларимизми? Ҳамма нарсага қодирмиз.

Хосе ФАРИА (52 ёшда, Марокаш):

Группамиздан кимдир чемпион бўлишини истардим.

Редактор Т. М. ҚОЗОҚБОЕВ.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА 20/III да **Фауст**, 21/III да **Тўмарис**.

ҲАМЗА НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 20/III да **Курорт**, 21/III да **Рўё**.

МУҚИМИЙ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 20/III да **Тошболта ошиқ**, 21/III да **Узилган торлар**.

КИНО

20 МАРТДА

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«МОСКВА УЧУН ЖАНГ» (Иккинчи фильм).

«ТАЙФУН» — **Чайка** (20.00; телефон 77-06-20).

«КАТТА САЙР» — **Ватан** (18.30, 21.00).

«ЎЗ КЎЗИНГ БИЛАН КЎР» — **Қозоғистон** (жуфт ва тоқ соатларда, телефон 35-24-92), **Ўзбекистон ССР 25 йиллиги** (16, 18.30; 21.00).

«ТУМАНЛИ СОҲИЛЛАР» — **М. Шайхзода номли** (18.30, 20.45; телефон 42-39-74).

«ҲАР ЯХШИНИНГ БИР ЁМОНИ БОР» — **Тинчлик** (17, 19, 20.45; телефон 56-36-06).

«ЁВВОЙИ ХМЕЛЬ» — **Нукус** (тоқ соатларда, телефон 46-70-69), **Тошкент Советининг 50 йиллиги номли** (жуфт соатларда; телефон 78-47-25).

«ИККИ ЁҚЛАМА ҚОПҚОН» — **Искра** (18.00, 21.00; телефон 39-14-59).

«ҚАДИМИЙ ЭҲРОМ ХАЗИНАСИ» — **Дружба** (17, 18, 20, 20.30, телефон 66-15-75), **Восток** (17, 18, телефон 91-14-61).

«КЕЛИБ АЙТГАНЛАРИМ» — **ВЛКСМ 30 йиллиги** (жуфт соатларда, телефон 33-44-52).

21 МАРТДА

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«МОСКВА УЧУН ЖАНГ». (Иккинчи фильм).

«ТАЙФУН» — **Чайка** (12, 16, 20.00; телефон 77-06-20).

«ЎЗ КЎЗИНГ БИЛАН КЎР» — **Қозоғистон** (жуфт ва тоқ соатларда, телефон 35-24-92).

«ЁВВОЙИ ХМЕЛЬ» — **Нукус** (тоқ соатларда, телефон 46-70-69), **Тошкент Советининг 50 йиллиги номли** (жуфт соатларда, телефон 78-47-25), **ВЛКСМ 30 йиллиги** (жуфт соатларда телефон 33-44-52).

«ИККИ ЁҚЛАМА ҚОПҚОН» — **Искра** (12.20, 15, 18, 21.00; телефон 39-14-59).

«ҚАДИМИЙ ЭҲРОМ ХАЗИНАСИ» — **Дружба** (11.30, 12.30, 14, 15, 17, 18, 20, 20.30, телефон 66-15-75), **Восток** (12, 14.30, 17, 19.45; телефон 91-14-61).

ЦИРК

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **«Шерлар орасида»** аттракционининг гастроллари (19.30).

РЕКЛАМА

Чароғон хонадон

Сиз дўстларингизни уйингизга меҳмонга таклиф қилгансиз. Дастурхон безатилган, музика янграмоқда. Шундай қилиб, байрамона кайфият. Ёниб турган қандиллар нури бу кайфиятга янада файз киритган.

ТОРШЕР НУРИ

Креслода ўтириб кашта тикасиз ёки мутолаа қиласиз, телевизор кўрасиз ёхуд чойхўрлик устида суҳбат қурасиз.

Бундай оқшомда торшернинг майин таралувчи нури қўл келади.

СТОЛ ЛАМПАСИ

Мактабда ўқийдиган фарзандларингиз дафтарларини текширяпсиз ёки мақола ёзяпсиз, чертёж чизяпсиз ёхуд текстларни таржима қилиш билан бандсиз.

Ана шундай пайтда стол лампаси сизга ҳар жиҳатдан қулай ёруғлик туширади.

БОЛА ОСОН УХЛАЙДИ

Агар болалар яшайдиган хонада катта чироқларни ўчириб, фақат милтираб ёнадиган тунги кичик чироқчани ёқиб қўйсангиз фарзанд тез уйқуга кетади ва мириқиб ухлайди.

«ТАШХОЗТОРГ» магазинлари турли хил конструкциядаги ҚАНДИЛЛАР, ТОРШЕРЛАР, СТОЛ ЛАМПАЛАРИ, ТУНГИ ЧИРОҚЧАЛАРНИ

ХАРИДОРЛАР ДИҚҚАТИГА ҲАВОЛА ҚИЛАДИ.

«ТАШХОЗТОРГ» (91-59-43).

НАФИСЛИГИ БИЛАН ГЎЗАЛ

ПОЙТАХТИМИЗНИНГ МАРКАЗИЙ УНИВЕРСАЛ МАГАЗИНИДА

БИЛЛУРДАН ИШЛАНГАН ГУЛ ВА МЕВА ВАЗАЛАРИ, КОНФЕТДОНЛАР, САЛАТДОНЛАР, РЮМКАЛАР, БОКАЛЛАР, КЎЗАЛАР ВА ФУЖЕРЛАР СОТУВГА ҚЎЙИЛГАН.

ЦУМ (телефон 56-77-91).

Ўзбекистон ССР Ҳунар-техника таълими давлат комитетининг

ТОШКЕНТ «ҚИЗИЛ ТОНГ» ТИКУВЧИЛИК ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИ ҚОШИДАГИ

48-ЎРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

1986-1987 ўқув йили учун

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Ўқишга Тошкент шаҳри ва Тошкент областининг пойтахтга яқин районларида яшовчи 8-10-синф ҳажмида маълумотлилар қуйидаги ихтисосликлар бўйича қабул қилинади: ХОТИН-ҚИЗЛАРНИНГ УСТКИ КИЙИМЛАРИ, БОЛАЛАР ВА ЭРКАКЛАР КИЙИМЛАРИНИ ТИКИШ БЎЙИЧА ТИКУВЧИ-МОТОРИСТКА, ТИКУВЧИЛИК БУЮМЛАРИ КОНТРОЛЁРИ, ТИКУВЧИЛИК ИШЛАБ ЧИҚАРИШИ БИЧИҚЧИСИ, ТРИКОТАЖ БУЮМЛАРИНИ ТИКУВЧИ-МОТОРИСТКА.

8-синф ҳажмида маълумотлилар 3 йил ўқийдилар ва улар бепул овқат, кийим-бош билан таъминланадилар. Ўқишни битирганларидан сўнг ўрта маълумот ва эгаллаган касблари ҳақида диплом оладилар.

Ўрта маълумотлилар бир йил ўқийдилар ва уларга ҳар ойда 30 сўмдан стипендия тўланади. Тикувчи ихтисосига эга бўлган ўрта маълумотлилар учун ўқиш муддати 6 ой. Уларга ҳам 30 сўмдан стипендия тўланади.

Ҳамма ўқувчилар ишлаб чиқариш практикасини ўташ даврида ишлаб топган меҳнат ҳақларининг 50 процентини оладилар.

ЎҚИШ ДАВРИ МЕҲНАТ СТАЖИГА ҚЎШИБ ҲИСОБЛАНАДИ.

Билим юртини «аъло» баҳолар билан битирган ўқувчилардан 10 проценти олий ўқув юртлари ва техникумларида ўқиш учун йўлланма оладилар.

Ўқувчилар бадиий ҳаваскорлик тўгаракларида қатнашишлари ва санаторий-профилакторий ҳамда корхона медицина хизматидан фойдаланишлари мумкин.

Ўқишга кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширишлари лозим: билим юрти директори номига ёзилган ариза, маълумоти тўғрисида ҳужжат, турар жойидан справка, 286-формадаги медицина справкаси, 3х4 см. ҳажмидаги 4 дона фотосурат, характеристика, таржимаи ҳоли.

Туғилганлиги тўғрисидаги гувоҳнома ёки паспорт шахсан кўрсатилади.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, Чехов кўчаси, 5«а» уй (1, 2, 5, 24, 26-трамвайлар, 1, 3, 5, 8, 10, 17-троллейбуслар, 2, 3, 25, 60э, 80э-автобусларнинг «Қизил тонг» тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмаси» бекати). Телефон 33-19-24.

«Тоҳир ва Зуҳра» чорлайди

ТОШКЕНТЛИКЛАР «ТОҲИР ВА ЗУҲРА» МАГАЗИНИНИ ЯХШИ БИЛАДИЛАР.

У БИРОЗ ТАНАФФУСДАН КЕЙИН, БОШҚА ЖОЙДА— МУҚИМИЙ КЎЧАСИ, 1-УЙДА ЎЗ ЭШИКЛАРИНИ ҚАЙТАДАН ОЧДИ.

Унинг нафақат адресигина ўзгарди, холос. Магазиннинг ташқи ва ички кўриниши — витриналар, савдо зали, ускуналари янада такомиллашди.

Умумий саҳни 850 квадрат метрдан иборат кенг ва файзли савдо залида газламалар ва бош кийимлар, пальто ва костюмлар, плашч ва курткалар, кўйлаклар, шимлар бўлимлари қулай жойлашган.

Магазин ўз-ўзига хизмат кўрсатиш усулида ишлаётганлиги учун исталган молни қўлга олиб кўздан кечириш, кийиб кўриш мумкин. Сотувчи-консультантлар бу борада сизга яқиндан ёрдам берадилар.

МАГАЗИНДА ГАЗЛАМАЛАРНИ БИЧИБ БЕРИШ СТОЛИ ҲАМ ТАШКИЛ ЭТИЛГАН.

Танаффус — 14 дан 15.00 гача, душанба — дам олиш куни.

Магазинга 4, 7, 9, 28, 24-трамвайлар, 2, 6. 13-троллейбуслар, 3, 34. 50, 54, 70, 57, 58-автобуслар («Тошкент тўқимачилик комбинати» бекати) билан борилади.

«ТАШТЕКСТИЛЬШВЕЙТОРГ» (телефон 78-93-02).

РЕСПУБЛИКА ХОРЕОГРАФИЯ БИЛИМ ЮРТИ

21 мартда ОЧИҚ ЭШИКЛАР КУНИНИ ЎТКАЗАДИ

Программада классик, халқ саҳна ва ўзбек рақслари дарсидан фрагментлар намойиш қилинади. Шунингдек, концерт программаси кўрсатилади.

Умумий ўрта таълим мактабларининг 3 ва 6-синф ўқувчилари таклиф қилинади.

Билим юртига кириб ўқишни хоҳловчилар учун консультациялар ташкил этилади.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, Педагогика кўчаси, 31-уй (3, 11-троллейбуслар, 97-автобуснинг «Баранов кўчаси; 7, 8, 10, 11, 13, 25-трамвайларнинг «Марказий бозор» бекатлари. Метронинг «Космонавтлар проспекти» станцияси).

Табиий ва суюлтирилган газдан фойдаланувчи абонентлар

ДИҚҚАТИГА!

«ТАШГАЗ» ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИ

Куйбишев район газдан фойдаланиш хизмати телефон номерлари ўзгарганлигини

МАЪЛУМ ҚИЛАДИ

67-52-65 — РЭС бошлиғи;

67-46-24 — авария хизмати;

67-52-64 — суюлтирилган газга буюртма қабул қилиш.

СССР «ГОСКОМИНТУРИСТИ»нинг

ТОШКЕНТ ШАҲРИДАГИ БЎЛИНМАСИ

вакант вазифаларга

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

гид-таржимонликка: немис тилини биладиганлар (5 ўрин), француз тилини биладиганлар (5), испан тилини биладиганлар (4).

Конкурсда ёши 28 дан ошмаган тил мутахассислиги бўйича олий ўқув юртларини тугатган, Тошкентда доимий пропискаси бўлганлар қатнашиши мумкин.

КОНКУРС МУДДАТИ — 1 АПРЕЛГАЧА.

Ҳужжатлар бўлинма кадрлар бўлимига қуйидаги адрес бўйича топширилсин: Тошкент шаҳри, К. Маркс кўчаси, 45-уй. «Ўзбекистон» меҳмонхонаси.

КИТОБСЕВАРЛАР ДИҚҚАТИГА!

5-КИТОБ МАГАЗИНИДА

(Ш. Руставели кўчаси, 64-уй)

Билимнинг ҳамма тармоқлари бўйича букинистик адабиётларни сотиб оладиган ва сотадиган

ПУНКТ ОЧИЛДИ

Пункт соат 10 дан 19.00 гача (танаффус соат 12 дан 15.00 гача) ишлайди. Дам олиш куни — якшанба ва душанба.

«Ташкнига» шаҳар китоб савдоси идораси.

Тошкент сут саноати ишлаб чиқариш бирлашмаси 73-Тошкент сут комбинати тарқатиш бўлимининг йўқолган

«ЭКСПЕДИТОР» ШТАМПИ БЕКОР ҚИЛИНАДИ

«Союзторгреклама» Бутуниттифоқ бирлашмасининг Ўзбекистон реклама агентлиги (телефон 45-37-27)

ТВ

ЖУМА, 21. III

● МТ I

9.00 «ВРЕМЯ».
9.45 В. Кикта. «Рус миниатюралари». МТ ва БР рус халқ чолғулари академик оркестри ижро этади.
10.05 «Дунё ва ёшлар».
10.40 Ленин комсомоли мукофоти лауреатлигига сазовор бўлган бадиий коллективларнинг чиқиши.
11.10 «Лўли». Тўрт серияли телевизион бадиий фильм. 3-серия.
12.30 Янгиликлар.
15.00 Янгиликлар.
15.20 «Қишлоқ уфқлари». Телевизион ҳужжатли фильмлар.
16.00 «Рус тили».
16.30 СССР Давлат академик симфоник оркестрининг виолончелистлар ансамбли чалади.
17.00 «Билимимиз — қудратимиз». Илмий-оммабоп журнал.
17.30 Л. Кассиль қаҳрамонлари экранда. «Қаҳрамоннинг биродари». Бадиий фильм
18.40 «Бир ихтиро тақдири». Телевизион ҳужжатли фильм премьераси («Экран»).
19.15 «Дунё воқеалари».
19.30 «Инсон ва қонун».
20.05 «Лўли». Тўрт серияли телевизион бадиий фильм. 4-серия.
21.30 «ВРЕМЯ».
22.05 Фигурали учиш бўйича жаҳон чемпионати.
23.20 «Дунё воқеалари».
23.35 «1986 йил қўшиқлари».

● МТ II

18.30 Янгиликлар.
18.45 «Бизнинг уйимиз». Телевизион журнал.
19.30 Опера саҳна санъати усталари. М. Каллас.
20.30 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар!».
20.45 Халқ куйлари.
21.00 «Рига этюдлари». Телевизион ҳужжатли фильм премьераси (Рига).
21.30 «ВРЕМЯ».
22.05 «Хавфли ёш». Телевизион бадиий фильм («Экран»).

● ЎзТВ I

7.30 Ритмик гимнастика.
7.50 «Салом кичкинтойлар!».
8.00 «Тонгги тароналар».
8.10 «Ўринбосарлар улғаймоқда». Тошкент топография техникуми ҳақида ҳикоя (рус.).
8.30 «АХБОРОТ».
18.00 Янгиликлар.
18.15 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Комсомол менинг тақдиримда».
18.45 «ДЕЛЕГАТ ИШГА КИРИШДИ».
19.00 КПСС XXVII СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИ — ҲАЁТГА!
19.30 «АХБОРОТ» (рус.).
19.45 «Ижод саҳифалари». С. Вурғун, С. Рустам.
20.30 «АХБОРОТ».
20.50 Ўзбек куйларидан концерт.
21.30 Москва. «ВРЕМЯ».
22.05 Телевизион миниатюралар театри.
23.05 «Бугун оламда нима гап?»

● ЎзТВ II

9.00 — 16.10 МТ II.
18.30 «Ўғил бола гап». Бадиий фильм (М. Горький номли киностудия).
20.00 Ритмик гимнастика.
20.20 Физика. Турли муҳитларда электр токи.
20.50 «36» ва «6» учун мукофот». Ҳужжатли фильм.
21.00 «Шаҳарнинг юмушлари ва муаммолари».
21.30 МТ II.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри.

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ («ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ») —орган Ташкентского горкома Компартии Узбекистана и городского Совета народных депутатов.

РЕДАКЦИЯ АДРЕСИ: 700047, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32.

ТЕЛЕФОНЛАР: бўлимлар: партия турмуши ва совет қурилиши — 32-55-37; саноат ва қурилиш — 32-57-84; шаҳар хўжалиги ва транспорт — 32-55-39; фан ва маданият —32-53-10; ахборот ва спорт — 33-28-95; хатлар — 33-29-70; эълонлар бўлими — 33-81-42.